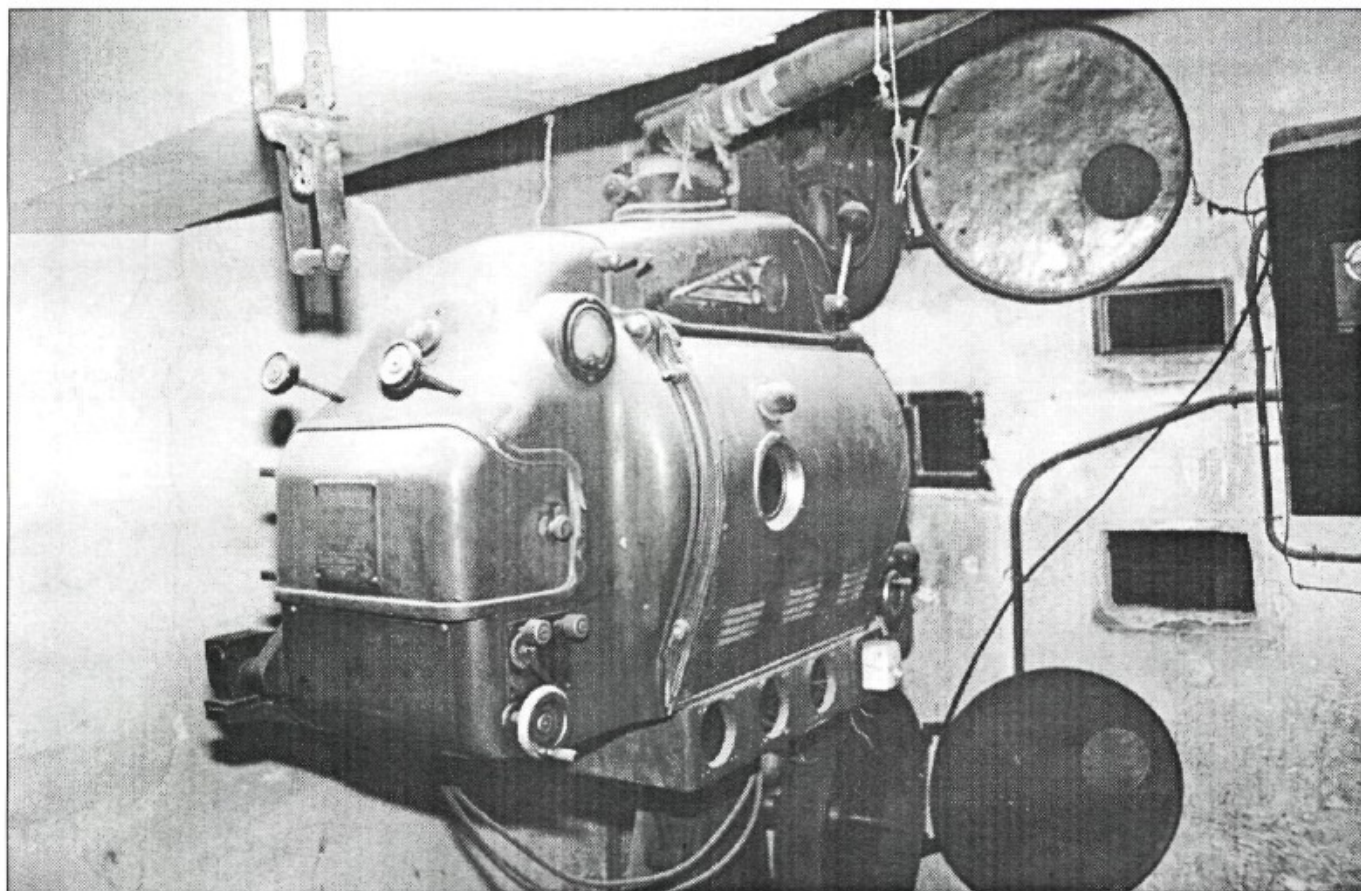

Número 110

Any IX

OCTUBRE, 1995

* REPORTATGE SOBRE EL CENTENARI DEL CINEMA: EL CINE A MARIA

* FESTES PASSADES

* MEMORIAL TOMEU BÉRGAS: GRAN ACTUACIÓ I CLOENDA

* ACTUALITAT DEL F.C. MARIENSE

Sumari

Editorial i sumari	2
Festes passades	3
Cent anys de cinema: el cine al nostre poble	4
Sa Xerradeta amb n'Àngela Miquel	8
Tradicions, llegendes i documents	10
Ès equilibrada la nostra dieta?	10
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps.	15
Visita oficial de la presidència del CIM a la casa de la Vila	15
Tòfol Borràs, coautor d'un llibre	15
Ple del dia 3 d'agost de 1995	16
Ple del dia 10 d'agost de 1995	18
25 anys de FC Mariense	20
Carrerany Esportiu: Escacs	21
Carrerany Esportiu: Ciclisme	22
Carrerany Esportiu: FC Mariense	23
Domund-95: No basta l'admiració	24

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol Bauzà
 Magdalena Soler Vallori
 Joan Gelabert Mas
 Club Ciclista de Maria de la Salut
 Arxiu particular de n'Àngela Miquel
 FC Mariense
 Josep Ferriol

PORTADA: Estat actual del projector del cine de Maria.

EDITORIAL

Qui mes passa, any empeny, i si l'any passat vàrem celebrar el número 100 de la nostra revista, l'any que ve la nostra associació compleix 10 anys, deu anys d'activitats i com a activitat puntera, aquesta revista. Hem fet història. Per a mostra la recent exposició dels 25 anys del F.C. Mariense que hem pogut veure aquestes festes a l'Ajuntament, una gran exposició que ha visitat molta de gent, una part de la història del Mariense es pot conèixer gràcies a la lletra impresa en aquesta revista. Un altre fet, al llibre «Una vil·la romana al Pla de Mallorca», presentat a Maria i publicat entre d'altres autors pel nostre company i col·laborador Bartomeu Pastor, hi ha una nota a peu de pàgina on es diu que les primeres informacions escrites sobre aquest jaciment trobat a son Matet es varen publicar a la revista Fent Carrerany.

Fent Carrerany ha desenvolupat una tasca modesta però que també podem qualificar d'històrica dins el nostre poble. I aquesta realitat, n'hi ha que no la volen reconèixer. Per posar un exemple, el diari *El Dia del Mundo* va treure un especial de Maria coincidint amb les festes d'enguany; un dels apartats era el de les associacions del poble, hi eren quasi totes, manco l'associació Fent Carrerany. Tampoc cap menció a la revista Fent Carrerany que surt al carrer cada mes des de fa ja 110 mesos, mutis total.

Aquesta actitud cap a Fent Carrerany i el seu àmbit d'activitats ja fa temps que dura. Molta de gent acudeix o col·labora amb actes culturals o d'oci en funció de l'organitzador, no en funció del programa.

Una pregunta que val la pena formular-se, davant aquests fets, és si de veritat hi ha algú que vulgui fer callar Fent Carrerany, a qui molesta la informació, quina nosa fa Fent Carrerany i a qui.

Realment, valdria la pena escoltar totes les veus que discrepin de la nostra tasca, però donant la cara amb noms i llinatges, no emprant aquesta actitud de covards de tirar la pedra i amagar la mà. Alerta amb aquestes pedrades a no rompre la teulada que un dia ens hagi de protegir.

Per acabar, no volem deixar de banda el final de l'etapa d'en Pere Fons a la parròquia de Maria. En silenci, sense massa renou, ens deixa un home que ha marcat tota una època, que ha estat molt vinculat a la nostra revista i que deixa al seu darrere tot un seguit d'iniciatives i propostes que s'omplen d'interrogants. Esperam comptar amb la seva veu al proper número i fer una xerradeta que promet ser prou sucosa.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
 Joan Gelabert Mas
 Margalida Mas Vicens
 Miquel Morey Mas
 Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Pere Crespi Salom, Antoni Mas i Forners, Independents de Maria, Enric Pozo Mas, Jeroni Bergas, Club Ciclista de Maria de la Salut, Josep Ferriol, Miquel Mulet Coll i Mega Foto del Port d'Alcúdia.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
 Fax: 971-525585
 Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut
 IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
 Santa Margalida

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÓSIT LEGAL: PM-457/1986

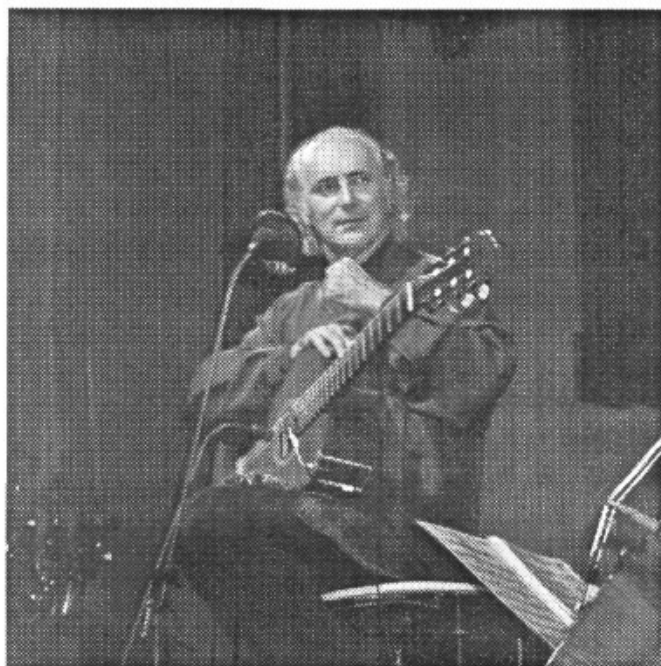

FESTES PASSADES

Un any més han passat les festes de la Mare de Déu; molta activitat, molta bulla i molta gent. El programa d'aquest any, però, contenia alguns actes que feren que aquesta darrera edició de les festes fos diferent d'altres anys. El primer esdeveniment destacable fou el concert d'Amancio Prada; música de qualitat, molt bona organització i una acollida càlida i entusiasta per part del públic. Actes com aquest demostren que la gent acudeix allà on hi ha bones actuacions, tant si es tracta de Palma com de la part forana; esperem que no sigui la darrera vegada que Maria sigui escenari d'espectacles d'aquesta categoria.

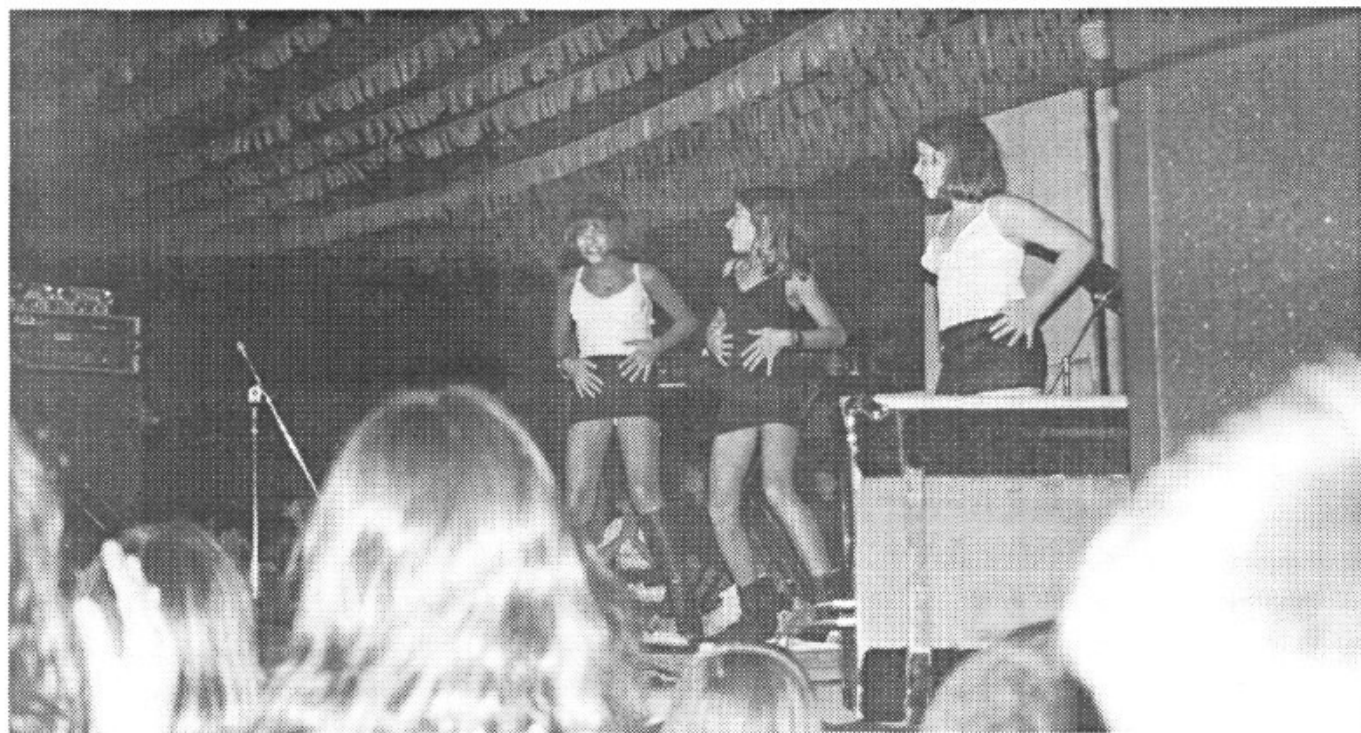
Atenció molt especial va mereixer l'actuació del grup teatral «Notosperaves» que ens va sorprendre agradablement per segona vegada (la primera fou la representació dels «Reis» el gener passat). Tenint en compte els escassos recursos amb què compta el grup el resultat de la funció fou més que digne. L'assistència de públic fou massiva i l'actitud dels espectadors respectuosa i atenta en tot moment, encara que la forma i el contingut de la funció es sortís dels esquemes habituals del que sol ser la «comèdia» que tanca les festes patronals en moltes ocasions.

Molt remarcable fou també l'actuació de la «Camerata Sa Nostra», però s'ha de dir que l'organització d'aquest acte fou deplorable. Si hi ha molta gent que encara no té prou costum d'assistir a concerts de música clàssica i no sap que no s'han d'obrir i tancar portes mentre l'orquestra està tocant, que els músics es distreuen si algú els passa

pel costat per anar a veure la Mare de Déu o per entrar o sortir de la sacristia, hi ha d'haver algú que estigui a la porta, que no permeti que s'obri si no és en acabar de tocar una peça i que pregui silenci quan calgui. Aquest aspecte que va ser perfectament tengut en compte en el cas del concert d'Amancio Prada, no ho fou en el cas del concert de la «Camerata Sa Nostra»; un descuit lamentable que s'hauria de subsanar en properes ocasions.

I per acabar, què en direm del Play Back que des de fa uns anys constitueix un dels actes més esperats de les festes? Com sempre, molt bé, divertit, desenfadat, una mostra del que pot la imaginació quan hi ha ganes de gresca.

CENT ANYS DE CINEMA:

EL CINE AL NOSTRE POBLE

INTRODUCCIÓ:

El 28 de desembre de l'any 1895, els germans Lumière, Louis i Auguste, projectaren a París, la seva primera pel·lícula "Sortida dels obrers dels tallers Lumière, a Lyon Monplaisir" amb un artilugi anomenat cinematògraf, que ells tingueren cura de patentar. Encara que alguns afirmen que en altres països i al mateix temps ja existien tècniques similars, a ells se'ls atribueix la paternitat del cinema.

L'aparició de la fotografia, l'any 1824, en fou el bessó del que seria el cinema anys més tard. La Gran Enciclopèdia Catalana ens diu: "Tot i que ambdós germans treballaren en aquesta tasca, sembla que fou Louis el qui resolgué mecànicament el problema de la presa d'imatges en moviment i de llur projecció posterior damunt un llençol blanc (pantalla). Els aparells de filmació i de projecció construïts pels Lumière milloraren els sistemes usats fins aleshores per aconseguir la captació successiva d'imatges

sobre pel·lícula fotogràfica i la posterior visió amb sensació de moviment. La primera projecció fou de caire privat (1894). L'any següent tingué lloc la primera sessió pública, al Grand Café de París, on, per tant, nasqué el cinema com a manifestació d'art i com a espectacle".

De llavors ençà l'evolució de la cinematografia ha estat constant i progressiva, arribant pràcticament a tots els racons del món.

EL CINE A MARIA

Un d'aquests racons, ens és molt proper: el nostre poble, Maria de la Salut. Aquí també arribà, ja fa molts anys, la màgia del cinema portant il·lusions, somnis, alegries i tristesses als nostres veïnats. Aquest article és una petita recerca del que ha estat el cinema dins l'àmbit local. Si qualcú està interessat amb els cent anys de cinema en general pot cercar la informació en enciclopèdies generals,

especialitzades, revistes o articles sobre aquest tema que al llarg de l'any s'aniran publicant, i sobretot a mesura que ens acostem al 28 de desembre.

PRIMERES PROYECCIONES

Ens ha estat difícil precisar quan es feu la primera projecció de cinema, mut com és de suposar, ja que no hem trobat documents escrits. A través d'informacions orals hem pogut saber que cap als anys 30 es feien projeccions esporàdiques amb projectors mòbils en alguns domicilis del poble. Abans de la guerra civil, hi havia el que podem anomenar el primer cinema estable a l'aire lliure, situat al carrer de l'Església, a ca madò Angelina de s'Estany. El projector estava a cobert i es projectava sobre la paret de can Toni de Sa Grava: i els espectadors, al corral.

CINE MODERNO

El que tots coneixem com "Es Cine" és el local situat al carrer Nou, número 49, actualment propietat d'en Guillem Carbonell Colombram "Pollet" i és utilitzat com a magatzem.

Primer document, trobat a l'arxiu de l'Ajuntament, on es menciona el local del cinema com "Salon P. Carbonell". (24-2-41)

MARIA DE LA SALUD
24 FEB. 1941
Registro de Entrada n.º 1179.

GOBIERNO CIVIL
DE LA
PROVINCIA DE BALEARES

Negociando 3.º
Núm. 2666

Con esta fecha autorizo la celebración en ora localidad de una función teatral en el Salon P. Carbonell poniendo en escena el drama "mandalos y jainets" como expresado en dicha instancia

que tendrá lugar el próximo día 25 a las 21 horas.

Lo digo a V. para su conocimiento, siendo adjunta la autorización, a efectos de entrega al solicitante.

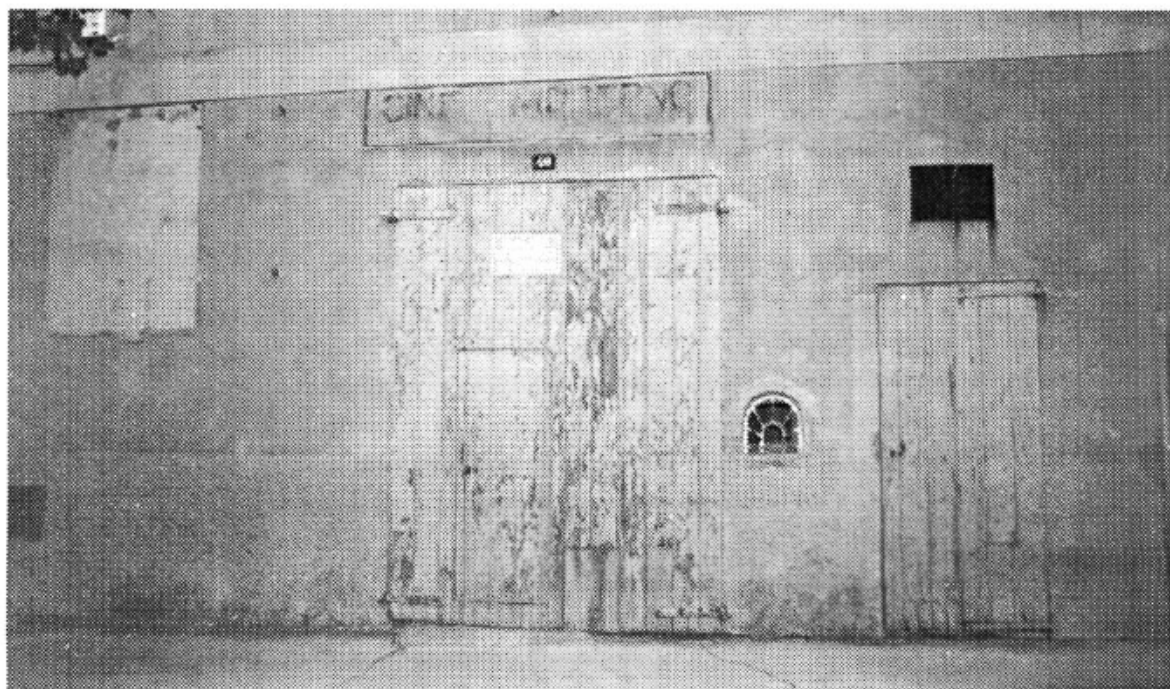
Dios guarde a V. muchos años.
Palma de 24 Feb. 1941

Recibi la autorización,
Bodo Carbonell

Sr. Alcalde de
Maria de la Salut

Estat actual
de la façana
del cine

GOBIERNO CIVIL
DE LA
PROVINCIA DE BALEARES
SECRETARÍA GENERAL

Núm. 2026

Negociado O.P. = ESPECTACULOS.

MARIA DE LA SALUD
31 marzo 1943.
Registro de Entradas. 133.

A fin de que se sirva informarme el
dorso de la misma, sobre si por parte de
esa Alcaldía existe o no inconveniente pa-
ra la celebración del espectáculo que se
intente, adjunto le acompaño instancia
que he formulado ante mi Autoridad Don
PEDRO J. CARBONELL CARBONELL, Empresario
del Salón CINE MODERNO de esa localidad,
solicitando autorización para celebrar
una función a base de sesiones regiona-
les el próximo día 7, debiendo recibir
del mismo la hora en que ha de dar comien-
zo y reseñarla en el informe.

Dios guarde a V. muchos años.
Palma Mallorca, 2 Marzo 1943.
EL GOBERNADOR INTE,

CUMPLIMENTADO

1943 de la Salud 2-11-43

Sr. Alcalde-Presidente del Ayuntamiento de
MARIA DE LA SALUD

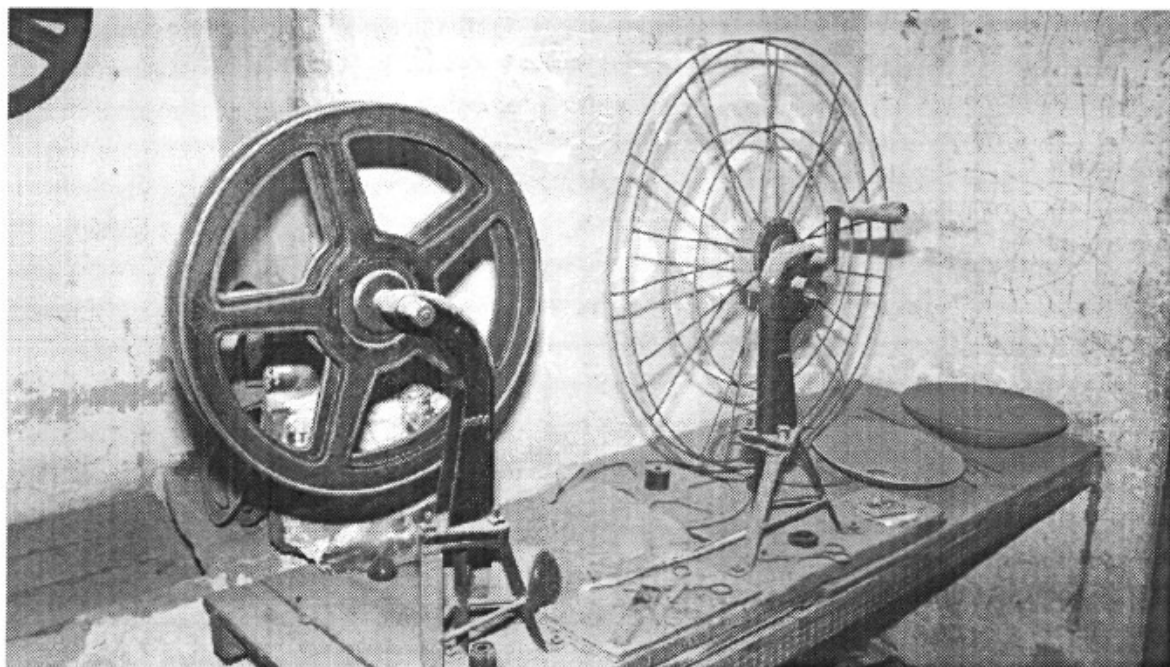
Pels documents que hem pogut trobar a l'arxiu de l'Ajuntament, hem pogut saber que el primer propietari-empresari del cine fou el qui el construí: en Pere Carbonell Carbonell "Batlet". L'any 1940, acabada la guerra, els balls i comèdies es feien a la Secció Femenina, al carrer de l'Església. L'any 1941 ja es feien representacions teatrals, balls, (això amb documentació escrita) i possiblement també cinematogràfiques al local "de Pedro Carbonell Carbonell, sito en la calle Bernardo Quetglas", segons els permisos donats pel govern civil. El nom de Cine Moderno apareix per primera vegada als permisos donats l'any 1943, per fer representacions teatrals o balls. Suposam que per la projecció de pel·lícules no s'havia de demanar permís especial ja que just arribaven les autoritzades, convenientment censurades. Hi havia a l'església i a ca ses monges un cartell on hi apareixia la qualificació moral de les pel·lícules exhibides.

El 1959 figura com a propietari Pedro Carbonell Carbonell encara que morí el 20 de desembre de l'any 1954. Se n'encarrega el seu fill Guillem Carbonell Mas. L'any 1960 el Cine Moderno és comprat per en Jaume Bibiloni Cifre, empresari del cine de Santa

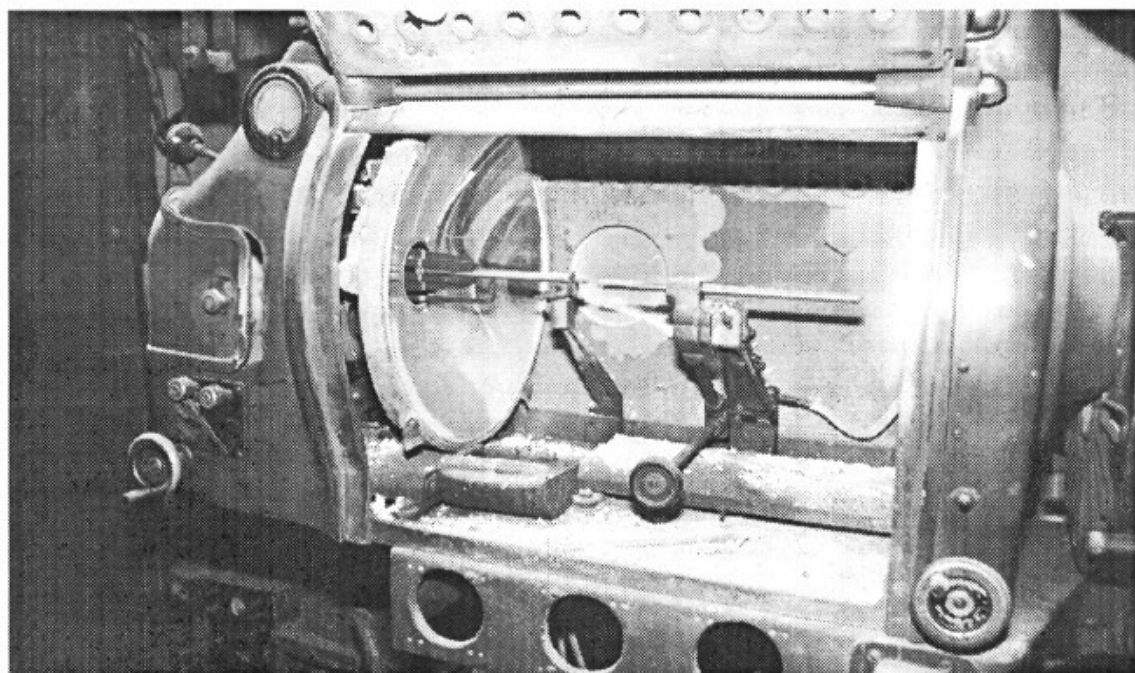
En aquest altre document, de data 2 de març de 1943, ja hi figura el nom de CINE MODERNO

*Sistema per
rebobinar
les
pel·lícules*

*Interior de la
càmera de
projecció on
es veu el detall
d'on es
col·locaven els
carbons que
originaven la
llum*

pos que venien a fer la propaganda a l'escola. Es repartia el programa fotocopiats amb el preu i obsequis per als assistents. També se'n projectaren a altres locals, com el parroquial o la tercera edat. I la desaparició del cine al nostre, seguí el mateix camí que als inicis: amb projeccions esporàdiques i mòbils.

LA TELEVISIÓ

Avui en dia el cine segueix arribant al nostre poble més que mai, però no amb l'encant i la màgia d'abans. L'època daurada del cinema a Maria es troba entre els 50 i els 60. A partir dels 60 comencen a arribar alguns televisors. És a través de la televisió que amb una oferta immensa i varia-

da ens fa arribar les pel·lícules d'antany i les actuals. I això possiblement ha estat la causa de la desaparició de quasi tots els cines de poble.

Miquel Morey i Magí Ferriol

Aquest article es publica en el marc del conveni de col·laboració entre l'APFM i la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear.

SA XERRADETA AMB...**N' ÀNGELA MIQUEL MOREY**

Amb motiu de la commemoració dels 100 anys de vida del cinema i per saber coses del pas del cine per Maria i també sobre la seva vida, ens acostarem al carrer de sa Quintana, núm. 7, on viu n' Àngela Miquel Morey de 70 anys, casada amb Joan Font Bunyola.

- A veure Àngela, començarem parlant un poc de la teva vida. Quan començares a fer feina?

* Quan tenia 13 o 14 anys vaig anar a collir oliva a Sóller, a can Costurer. Hi anàvem devers Tots Sants. Hi havia un dia a la setmana que ens deixaven mullar el pa dins la tafona. I era més bo! També he anat a Bàltx. No hi vaig anar molt perquè mon pare no ho volia, perquè tenia mal de coll. Just hi vaig anar tres anys. Una vegada vaig anar a son Llobera, a Lluc. Altres al lotes de Maria anaven a Valldemossa, a Pastoritx, finca de don Pedro Morell.

- Sabem que feies espardenyes. Com era això?

* Sí. Feia les d'espert, unes que les cosíem per dins i llavors les giràvem. A ca nostra, tots feien espardenyes i mon pare anava pels mercats i botigues a vendre-les.

- Llavors ja teniu s'estany?

* No, el tenia el tio Perico, en nom de sa padrina i nosaltres l'agafàrem quan sa padrina va morir. Els primers dies l'olor de tabac me matava, no la podia aguantar. Al final ja ni ho notava. Just em molestava el fum dels qui fumaven. En es cine si que en vaig menjar de tabac.

- I al cine, quan començares a treballar-hi?

* Jo feia feina al restaurant Marisco de Can Picafort. També hi treballava na Catalina Cirerola. En Jaume Bibiloni, el fill, solia venir molt per allà i quan son pare va comprar el cine de Maria per ell, me va demanar si volia treballar-hi. Me digueren que si sobraven doblers podien ser per jo però si en faltaven n'hi havia de posar dels meus. Jo vaig dir

que no m'anava bé això i m'acceptaren. Si jo hagués volgut, sempre me n'haguessin sobrat de doblers.

- I del temps que treballaves al Marisco recordes qualche anècdota?

* La madona sempre ens deia que ens haviem de menjar les pomes petites i tocades i guardar les bones per als clients. Nosaltres quan ens anàvem a dormir agafàvem les pomes més grosses i bones per nosaltres i ens les menjàvem al llit.

- Tornem al cine. Quins dies hi havia sessions?

* Al principi hi havia sessions nocturnes els dimarts, dijous, dissabtes i diumenges. Els dimarts i dijous era de franc per a les dones. Quasi sempre estava ple.

- Què es pagava llavors per una entrada?

* Quan vaig començar jo eren unes dues pessetes.

- Quines pel·lícules recordes que hagin tingut més èxit?

* Les pel·lícules que tenien més èxit eren les històriques com "Ben Hur", "Los Diez Mandamientos", ...

- Quin temps has treballat al cine de Maria?

* Hi vaig treballar durant 18 anys. Ho vaig deixar un poc després haver-me casat. També vaig fer feina netejant les escoles

- Com va ser el teu nuviatge i casament?

* Jo vaig conèixer en Joan, anant al cine. Ell me vigilava quan jo pujava cap al cine per obrir, me sortia a camí al començament del carrer Nou, amb el cotxe i me convidava a colcar. I jo, per no haver d'anar a peu, acceptava. Jo no

N'Àngela i na Catalina Cirerola, al restaurant Marisco.

sabia qui era, ni el coneixia, ni sabia d'on era. Començarem a festejar per l'Octubre i mos casàrem pel gener. Es coneix que havia de ser el meu, perquè tot va ser molt ràpid. Ens casàrem l'any 1978; jo tenia 52 anys i en Joan 39.

- El temps que tu estares al cine, qui més hi va treballar?

* Record que la màquina la manava en Miquel Pollet, casat a Ariany, en Biel Rubí, de Santa Margalida, en Xisco Bibiloni, que fa feina a can Pollet i en Toni de na Magdalena Ferrer que va ser qui hi va estar més temps. En Bernardí, es carter feia d'acomodador i el tio Damià Poll, feia de porter. Jo l'estimava molt el tio Damià. Als darrers anys en Segundo i na Cecília m'ajudaven i venien caramels.

N'Àngela amb alguns familiars i uns soldats que vengueren a matar porcs en temps de la pesta africana

El darrer any el meu home era el qui venia els caramels. També hi treballaren a les darreries aquests de Son Moixeta.

- Al local s'hi feien altres actes, a més de cine?

* Sí, s'hi feien comèdies, balls i llavors se començaren a fer refrechs de nocces. Se feia xocolata a la part de darrera. S'arraconaven les cadires a les voreres i enmig s'hi posaven les taules. Jo quedava rebentada de moure aquelles cadires.

- Tu te'n recordes de quan va començar a funcionar el local del cine actual?

- L'edifici el va fer l'amo en Batlet. La cisterna que hi ha en el cine era un refugi per amagar-hi el blat, d'estraperlo. Mig cine és cisterna. Té un forat que hi passa un home, devora l'escaleta que puja a l'escenari i a can Pere Mas tenen el coll de la cisterna. Abans tot era de can Batlet.

- L'edifici ja fou construït per fer-hi cine?

* Sí, sí. Jo crec que sí. Perquè abans jo quan era nina, anava al cine a ca sa meva padrina, de s'estany, en es carrer de l'Església. I sa pantalla era a ca l'amo en Toni de sa Grava. Posaven cadires de bova en es corral.

- I el piano que hi havia al local, per què era? Era per acompanyar les pel·lícules mudes?

* No, era per quan s'organitzaven comèdies o balls. Ells duïen els seus pianistes que eren els que el tocaven. Aquest piano quedà inutilitzable, ja que hi havia moltes rates i se

menjaren es feltre de les macetes. L'amo va dir que no volia arreglar més el piano i se va acabar.

- Recordes qualche anècdota que es pugui contar?

* Sí, feien una pel·lícula "no apta para menores" i havíem deixat passar una trentena d'al·lots. Me telefonen de Santa Margalida que venia una inspecció. Aturàrem la projecció i aficàrem tots els al·lots dins l'excusat, amb l'ajuda d'en Moreno, i les va guardar. Jo els vaig dir: "Si qualcú piula, no tornarà entrar al cine". Arriben els inspectors, encenem els llums de la sala i comproven que tot està en ordre. Firmàrem la inspecció i se n'anaren. Llavors sortiren els al·lots, tornaren enrera la pel·lícula i tot va seguir igual. Quan en Jaume i son pare saberen la feta no se'n podien avenir. Mai ens tancaren el cine ni ens posaren cap multa.

Una altra és que el primer pic que en Biel Bergas va venir al cine li vaig fer pagar entrada. I l'amo quan ho va saber em va dir: "Aqueix al lot que entri totes ses vegades que vulgui i no li heu de fer pagar res". I no li férem pagar res mai més. Perquè en Jaume, jo no sé si varen xerrar mai malament d'ell, però en Jaume era de les persones més bones del món, el seu pare no era dolent, però ell era el més bon al·lot del món.

- Venia més gent primer, que a les darreries?

* Sí. Darrerament també en venia, però ja no era com al principi, record que hi havia sessions que no hi cabien i hi havia gent dreta.

- Tothom pagava entrada o n'hi havia que miraven de passar sense pagar?

* Tothom pagava. Una vegada que havia començat la segona pel·lícula ja no pagaven, les deixàvem passar sense pagar.

- Ara ja no fas feina, estàs jubilada. Quin temps fa que tancàreu l'estany?

* Ara fa uns 4 anys.

Després de més d'una hora d'agradable xerrada, a la qual a les darreries s'hi incorporà el seu home Joan, ens despedírem del matrimoni donant-li les gràcies per les seves aportacions.

Magí Ferriol i Miquel Morey.

TRADICIONS, LLEGENDES I DOCUMENTS.

La tradició de la trobada de la imatge de la Mare de Déu de la Salut afirma que aquesta fou trobada als terrenys de l'actual poble de Maria i que després els vileros intentaren endur-se-la a la Vila. Els vileros, segons la mateixa tradició, no ho pogueren aconseguir perquè la imatge anava augmentant el seu pes a mesura que s'hi afegia gent per tal d'aixecar-la. Els margalidans haurien entès aqueix fet com un disseny de la Mare de Déu perquè la imatge restàs allà com fins aleshores, i se li habilità un temple sota la seva advocació.

Aqueixa tradició, com tantes d'altres intenta explicar el neixement d'un poble, el de Maria en aquest cas, a partir d'una llegenda referent a la trobada d'una imatge religiosa. A la recerca del naixement de la comunitat, la tradició hi afegia elements que denotaven un afermament de la consciència de poble dels mariandos enfront de Santa Margalida -»La mare de Déu que volia quedar a Maria i no volia anar a La Vila«- i el desig de conformar una comunitat independent.

Tantmateix, aqueixa tradició, com la majoria -gairebé totes són el resultat d'una invenció per tal de legitimar o purificar algun fet- té poc a veure amb el que realment esdevení. Tant és així, que la primera Mare de Déu que hi va haver a l'església de Maria -la mateixa que l'actual?- fou un present de la Universitat (Ajuntament) de Santa Margalida.

Entorn el 1590 començà la construcció d'una capella a les terres de la cavalleria de Maria, a on s'hi havia format un poblet d'unes vint-i-cinc cases. El 1598, les obres de construcció d'aquella capella ja devien haver acabades, però hi mancava la imatge que la presidís i a la qual dedicar-la.

El dia 2 d'agost del 1598, en una sessió del consell de la Universitat de Santa Margalida era exposat que *«com a la capella de Maria tenen necessitat de una figura y no tenen diners y la iglesia és pobre; y en nostra iglesia hi ha una figura de la mare de Déu y no ens faria gens de fretura a nostra iglesia vosses mercès si són de parer que la donem a la iglesia de Maria. Y axí passarem los vots y parers de hun en altre y sens niguna discrepança fonch determinat que dita figura sia donada a la iglesia de Maria juntament ab lo mantel que vuy té dita figura.»*

Si aqueixa mare de Déu és la mateixa que l'actual -com sembla ben possible- ja pertoca aclarir-ho als historiadors de l'art.

Antoni Mas i Forners.

ÉS EQUILIBRADA LA NOSTRA DIETA ?

El següent qüestionari (adaptació "the Economist August 31, 1985) ens pot donar una idea de com pot ser d'equilibrada la nostra dieta (sobretot després de festes). Només s'ha d'encerclar el número corresponent a cada una de les següents preguntes que fan referència al consum d'aliments rics en greixos (mantega, margarina) i fibra (cereals, pa integral) i comptabilitzar el total per separat. Quan els greixos totals ingerits són inferiors a la fibra, es considera que la dieta és correcta; si greixos i fibra coincideixen més o menys en quantitat (1 o 2 punts de

diferència), s'ha de procurar reduir el consum de greixos i si en darrer lloc el consum de greixos totals és molt elevat en relació al consum d'aliments rics en fibra, es convenient fer canvis a la dieta.

GREIXOS

Quin d'aquests aliments consumeixes normalment?

Mantega	3
Margarina	2
Cap	0

Què utilitzes per cuinar ?

Mantega, margarina	3
Oli vegetal	2
Oli girasol, oliva	1

Quantes vegades a la setmana menges patates?

Cinc o més	3
Dues a quatre	2
Una	1
Qualque pic/ mai	0

Amb quina freqüència menges crema o gelat de crema?

Cada dia	3
Algunes vegades per setmana	2
Una vegada	1
Menys d'una	0

Quin tipus de llet beus?

Sencera	3
Semi-desnatada	2
Desnatada	0

Quin tipus de formatge menges?

Molt greix	4
Greix mig	3
Baix en greixos	2
Variat	3

Quantes vegades a la setmana menges formatge amb molt o greix mig?

Cinc o més	3
Tres a cinc	2
Una o dues	1
Qualque pic / mai	0

Quantes vegades a la setmana menges xocolata?

Sis o més	3
Tres a cinc	2
Una o dues	1
Qualque pic / mai	0

Amb quina freqüència menges carn?

Dues per dia	4
Una per dia	2
Quasi sempre	1
Mai	0

Quantes vegades a la setmana menges hamburgueses?

Sis o més	3
Tres a cinc	2
Una o dues	1
Qualque pic / mai	0

Com fas la carn?

Fregida	3
Al forn amb oli	2
Al forn sense oli	1

Quantes vegades a la setmana menges pastís, bescuits o postres?

Sis o més	3
Tres a cinc	2
Una o dues	1
Qualque pic / mai	0

FIBRA

Quin tipus de pa menges?

Moreno	3
Mesclat	2
Blanc	1

Quantes llesques de pa menges al dia?

Sis o més	4
Tres a cinc	3
Una o dues	1
Cap	0

Quantes vegades a la setmana menges cereals?

Sis o més	4
Tres a cinc	3
Una o dues	2
Qualque pic / mai	0

Quantes vegades a la setmana menges arròs o pasta?

Sis o més	4
Tres a cinc	3
Una o dues	2
Qualque pic / mai	0

Quantes vegades a la setmana menges bullit?

Sis o més	5
Tres a cinc	3
Una o dues	2
Qualque pic / mai	0

**GREIXOS TOTALS < FIBRA TOTAL =
DIETA CORRECTA**

**GREIXOS TOTALS = FIBRA TOTAL =
DISMINUIR GREIXOS**

**GREIXOS TOTALS > FIBRA TOTAL =
CANVIAR LA DIETA**

Que hi hagi sort !

Pere Crespi

BULLIT DE NOTÍCIES

FIRA.

El diumenge 24 de setembre tengué lloc la tercera edició de la Fira del Mercat d'Ocasió. Molta animació, bon ambient, però el temps no acompanyà. Una brusca de bon matí i un bon ruixat quan hi havia molta gent al carrer van fer que el dia no acabàs tan bé com tots haguérem volgut.

ESCOLA.

El dia 13 de setembre començà el curs a l'escola. Aquest curs els alumnes del C. Públic són 130, onze menys que el curs passat. Per part del MEC també ens ha arribat la reducció d'una unitat, un mestre manco. Dels mestres, han canviat les parvulistes, les noves són n'Antònia Cerdà i na Maria Torrandell, pollencines elles. La baixa de na Martina Vives ha estat coberta per n'Antònia Forns Manera, especialista d'anglès. La unitat reduïda era la que ocupava na Sílvia Ribas que ha anat a Escòcia. El professor de religió, Pere Fons ha estat substituït per mossèn Pere Oliver Vives.

TALLER PROFESSIONAL D'OPERARI/A DE PICAPEDRER

Hem rebut informació d'un taller professional d'operari/a de picapedrer, que tindrà una durada d'onze mesos i que es durà a terme a Binissalem. El Taller oferix a joves d'entre 16 i 21 anys l'oportunitat d'aprendre l'ofici de picapedrer, a més d'orientació laboral i activitats complementàries. Les inscripcions s'han de formalitzar a l'Ajuntament de Binissalem.

EL POBLE DE MARIA AL CANAL 4

El divendres 6 i el dissabte 7 d'octubre el Canal 4 de T.V. a les 17,45 emetrà un programa sobre Maria, dins la sèrie de reportatges que emet sobre els diferents pobles, titulada «*L'humor dels nostres pobles*».

CANVI DE RECTOR

El diumenge dia 24 de setembre D. Pere Fons es va despedir com a rector de la Parròquia, després de més de nou anys d'estar entre nosaltres. A partir d'ara els capellans que s'encarregaran de la Parròquia seran D. Joan Rosselló Vaquer i D. Pere Oliver Vives, Rectors Solidaris de les Parròquies de Llubí, Costitx i Maria. Està previst que aquí hi hagi missa tots els dies de la setmana excepte els dilluns i dijous. En cas que es necessiti localitzar algun capellà es pot telefonar a ca les monges de Llubí (tel.522117). Donada la vinculació que D. Pere Fons ha mantingut durant molts d'anys amb la nostra revista, formant part del Consell de redacció, tenim previst que al número de novembre hi publicarem una xerradeta que pensam mantenir amb ell.

ELECCIONS A LA TERCERA EDAT

El dia que tancam l'edició d'aquesta revista se celebren eleccions a l'Associació de la Tercera Edat de Maria. Al proper número ja vos informarem de la marxa de les eleccions i de la constitució de la nova junta.

BULLIT DE NOTÍCIES

EL VIDEO DEL CORRELENGUA, PASSAT A CA L'AMO EN GASPAR

Dins del programa d'actes de les passades festes de la Mare de Déu, la nostra Associació va passar un resum del vídeo que la Plataforma de Joves de Mallorca per la Llengua va enregistrar durant el Correllengua del passat mes d'Abril. Va ser molta la gent que acudí a la xerrada i a contemplar el resum de l'esdeveniment. Tal i com manifestaren els joves que vingueren a Maria a presentar-lo, a la cinta es veu com el pas de la Flama per Maria va ser una de les fites de l'esdeveniment. La mobilització que es va fer al nostre poble va ser ressaltada tant pels organitzadors, com pel temps que a la cinta li dediquen.

UNA VIL·LA ROMANA AL PLA DE MALLORCA

Aquest és el títol del llibre que es va presentar durant les passades festes de la Mare de Déu, exactament dia 3 de setembre, a ca l'amo en Gaspar.

Un dels seus autors i principal impulsor de la troballa de la vil·la és el nostre company col·laborador en temes d'història local Bartomeu Pastor Sureda.

L'acte va comptar amb l'assistència dels quatre autors de l'estudi, l'editor, la regidora de cultura i el conseller president de la comissió de Cultura del CIM. L'acte fou presentat

per Jordi Mestre que parlà de la importància de la troballa a Son Matet.

FENT CARRERANY, TERCER CLASSIFICAT

Enguany, al torneig interassociacions locals de les festes, amb un sistema nou d'enfrontament, a una hora molt calenta, i no gens adequada al nostre delicat sistema de joc que ens impedi desenvolupar el nostre estil de joc habitual basat amb una depurada tècnica i capacitat física,... quedàrem tercers. I que no és guapo això?

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

L'amo en Pere Fons Carbonell, que morí el dia 6 de setembre a l'edat de 72 anys. Viví al carrer de Ses Corbates, número 3.

Madò Antònia Bergas Mas, que morí el dia 7 de setembre a l'edat de 90 anys. Viví al carrer de Ses Corbates, número 30.

Madò Antònia Ferriol Morey, que morí el dia 21 de setembre, a l'edat de 62 anys. Viví al carrer Sol, número 2.

Madò Catalina Ferriol Bergas de la qual publicarem la seva defunció el mes passat.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

En Miquel Nadal Ferriol Mas, que va néixer dia 5 de setembre. Els seus pares són en Nadal Josep Ferriol Negre i na Catalina Mas Bergas.

Na Maria del Mar Morro Vanrell que va néixer dia 19 de setembre. Els seus pares són en Pedro Morro Munar i na Catalina Vanrell Mascaró.

Na Margalida Carbonell Llabrés, que va néixer dia 24 de setembre. Els seus pares són en Lluc Carbonell Matas i na Margalida Llabrés Llabrés.

Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

En Ramon Aliaga Ugarte i na Joana Maria Torrens Quetglas que es casaren a l'Església Parroquial de Maria de la Salut el passat dia 9 de setembre.

Que el vostre amor no acabi mai.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	525002
FAX	525194
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL TERCERA EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	880077
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA	061
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIÓ DE TRIBUTS	
DE LA CAIB (Inca)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
(Inca)	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20 hores.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 7'30 i 15 hores.

Sortides Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU: Carrer Ponent, número 3.

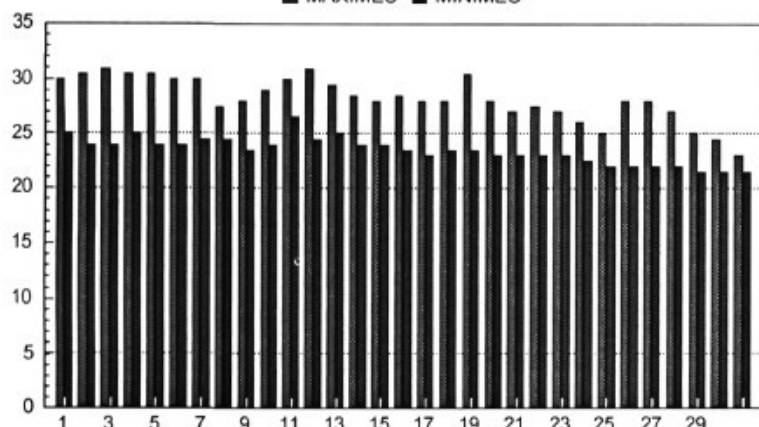
- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al **855043**

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al **236624**

El temps *MES D'AGOST*

■ MAXIMES ■ MINIMES

PLUVIOMETRIA

Dia 8	10 l.
Dia 19	62 l.
Dia 20	5 l.
Dia 21	1 l.
Dia 25	2'5 l.

TOTAL: 80'5 LITRES

Temperatura Màxima	31 °C (Dia 3)
Temperatura Mínima	21'5 °C (Dies 29-31)
Temperatura Mitjana	25'8 °C
Mitjana Màximes	28'2 °C
Mitjana Mínimes	23'5

VISITA OFICIAL DE LA PRESIDENCIA DEL CONSELL INSULAR A LA CASA DE LA VILA.

El passat dia 20 de setembre, varen lliurar visita institucional a l'Ajuntament de Maria la presidenta del Consell Insular de Mallorca, Maria Antònia Munar i els dos vicepresidents, Francesc Triay i Pere Sampol.

Després de rebre la salutació del nostre batle Rafel Oliver, que destacà les bones relacions que hi ha actualment entre l'Ajuntament i el Consell Insular de Mallorca, després de la nova majoria sorgida dels resultats electorals del 28 de maig, que contrasten amb les que es mantenen amb el Govern Balear. Destacà també que era la primera vegada que es produïa una visita d'aquest caràcter per part de les autoritats del govern insular a la nostra vila.

Des de la majoria municipal i dels independents de Maria es varen fer arribar als visitants les seves inquietuds sobre alguns aspectes de la vida municipal. El batle va citar importants projectes a realitzar, del quals prengueren nota els il·lustres visitants. El regidor dels Independents de Maria, Jaume Mestre manifestà la seva preocupació per l'estat d'algunes de les instal·lacions del Poliesportiu Municipal, com la pista de tennis i certes zones del camp de futbol, que a més de representar un perill i greuge pels esportistes de Maria, donen una pobra imatge del poble quan allà hi acudeixen ciutadans d'altres pobles. La comitiva es va fer ressò de la preocupació i va prometre estudiar unes ajudes per poc que des de l'Ajuntament es presenti un projecte sobre les necessitats i les solucions a prendre.

Així mateix, el nostre regidor va demanar una important ajuda per la compra d'un immoble o un solar proper a la Plaça des Pou per edificar-hi un futur Casal de Cultura. Reconeixeren la importància de la inversió i demanaren a l'Ajuntament que donàs una primera passa cercant el lloc adequat. A més si en les properes visites que es fassin a altres pobles aquesta iniciativa era comuna es podria tenir en compte la creació d'una campanya, destinada a dotar econòmicament, les poblacions necessitades d'un espai cultural. Per descomptat que l'ajuda a part de

la inversió municipal seria ben rebuda. Els Independents de Maria pensam que es podria afrontar en diverses fases l'acomesa del projecte i la majoria municipal va donar la seva conformitat a estudiar el tema en els propers exercicis pressupostaris.

El proper dia 25 d'octubre serà el nou president del Govern Balear, Cristòfol Soler qui realitzarà una visita institucional a partit de les 11'45 hores.

Independents de Maria.

TÒFOL BORRÀS, UN VEÍ DE MARIA, COAUTOR DEL LLIBRE: «DICIONARIO DEL DIRECTOR MODELNO»

Aquest dies ha arribat a les meves mans un curiós però interessant diccionari que com diu el seu proemi, és una obra que pretén ésser més «modelna» que actual i el seu nord i guia no és altra que servir d'ajuda a aquells que naveguen dins el temps immemorial, pel tempestuós mar de l'hoteleria.

En Tòfol Borràs, enamorat de la tranquil litat del nostre poble aprofita gran part del seu temps lliure per venir a la casa que té a «son Puig» i gaudir dels plaers que la ciutat no li pot donar.

Aquest Llicenciat en Filologia Clàssica per la Universitat de Barcelona i relacionat amb la formació de professionals del món turístic no només com ensenyant sinó també com a gran observador de les diferents cultures que al llarg dels seus viatges per Espanya, Europa, Àsia i Amèrica ha produït un treball que, amb la col·laboració de Paco Piedras i amb el recolzament editorial de la Diputació de Màlaga, dona unes pautes per conèixer millor tots els termes relacionats amb el món turístic que, com diu ell, «moltes d'aquestes expressions ja els presocràtics les formulaven dins les seves teories».

Des d'aquestes línies vull animar el meu amic Tòfol perquè continuï dins el món literari i que la pau, la tranquil litat i la bona amistat dels «mariandos» siguin fons d'inspiració per a un nou llibre.

Enric Pozo Mas

PLE EXTRAORDINARI DE DIA 3 D'AGOST DE 1.995

1r. APROVACIÓ ACTA ANTERIOR

fou aprovada per unanimitat.

2n. DONACIÓ DE COMPTE DE LES V JORNADES CULTURALS I ESPORTIVES

La Regidora de Cultura, donà una explicació de la realització de les V Jornades Culturals i Esportives que s'han de celebrar del 5 al 15 d'Agost, lliurant als assistents còpia dels horaris de les diferents activitats.

A continuació el Sr. A. Mulet, del Grup Municipal del Partit Popular, demanà si hi havia actes de les jornades que estaven subvencionats.

Li contestà el Sr. Batle indicant que existia un pressupost de 500.000 ptes. i que figurava consignat al Pressupost Municipal de 1.995, afegint que, a més, hi hauria uns ingressos, que en el moment encara no es sabien.

3r. DONACIÓ DE COMPTE DE LES FESTES DE LA MARE DE DÉU DE 1.995.

El Sr. Batle donà compte d'un avanç de l'esborrany de les activitats previstes per a les festes de la Mare de Déu de 1.995.

Assenyala que es comptava amb el mateix pressupost que l'any anterior, és a dir amb 2.500.000 ptes. i afegí que en principi, tots els actes serien gratuïts, llevat d'algun acte concret i determinat en què es faria pagar.

4t. DONACIÓ DE COMPTE DECRET DE LA BATLIA SOBRE DIA I HORA CELEBRACIÓ DE SESSIONS ORDINÀRIES DE LA COMISSIÓ DE GOVERN.

1. LA COMISSIÓ DE GOVERN celebrarà sessió ORDINÀRIA cada quinze dies, els DILLUNS, a les 21 hores en horari d'estiu i a les 20 hores en horari d'hivern.

2. Revocar l'anterior Decret.

3. Donar compte del present Decret al Ple.

A continuació el Sr. Batle indicà que convidava els membres de l'oposició a les sessions de la Comissió de Govern.

Intervingué el Sr. Jaume Mestre del Grup Municipal Independents de Maria per desdir-se del que havia manifestat a la sessió anterior, atès que no podia tenir vot a les sessions de la Comissió de Govern.

Així mateix, el Sr. Antoni Mulet del Grup Municipal del Partit Popular demanà que se'ls facilités les convocatòries i les actes de les sessions de la Comissió de Govern.

5è. PROPOSTA DE LA BATLIA SOBRE LA PERIODICITAT DE LES SESSIONS ORDINÀRIES DEL PLE.

1. Establir el règim de SESSIONS ORDINÀRIES del Ple de la següent manera:

L'Ajuntament en plenari celebrarà una sessió ordinària mensual, fixant-se el primer dissabte de cada mes, a les 12 hores.-

Si el dia indicat fou festiu, es celebrarà la sessió ordinària el primer dia hàbil immediatament anterior a l'assenyalat i a la mateixa hora.

A continuació, el Sr. Batle indicà que en relació a la seva anterior proposta, de celebració bimensual de les sessions ordinàries del Ple, i tenint en compte la proposta alternativa que presentà el Grup Municipal Independents de Maria, s'havia decidit per fer una proposta que satisfés els dos Grups Municipals.

Acte seguit, intervingué el Sr. Jaume Mestre del Grup Municipal Independents de Maria per fer constar que no obstant el caràcter mensual de la celebració de les sessions ordinàries del Ple, el dia i l'hora proposats no ajudaven gens a una participació oberta dels ciutadans, i a més, que no s'havia tractat el tema del Reglament de Participació Ciutadana, per la qual cosa avançà que s'abstendria a la votació.

Els reunits, l'aproven per majoria absoluta: 7 vots a favor: Sr.

Quetglas, Sr. Carbonell, Sra. Torelló, Sra. Bergas, Sra. Castelló, Sr. Mulet i Sr. Batle i 2 Abstencions: Srs. Mestre i Sr. Torrens.

6è. PROPOSTA DE NOU HORARI DE LES OFICINES MUNICIPALS, A PARTIR DE L'1 DE GENER DE 1.995.

Amb la finalitat d'acomodar els horaris de treball del personal de les oficines de l'Ajuntament a les necessitats dels ciutadans, així com per donar un millor servei i facilitar l'atenció al públic en general es considerarà convenient- a part de l'horari general- tenir obert dos capvespres a la setmana.

1r. Establir, respectant la jornada setmanal de treball, un nou horari per al personal de les oficines municipals, que incorporàs la prestació de serveis dos dies a la setmana: els dimecres i els divendres de capvespre.

2n. Facultar al Sr. Batle, així com al Regidor-Delegat de Personal, per iniciar les gestions oportunes amb el personal de l'Ajuntament de cara a la implantació del nou horari.

Acte seguit, intervingué el Regidor Delegat de Personal, Sr. Joan Carbonell per donar una explicació sobre el tema.

A continuació, va agafar la paraula el Sr. Jaume Mestre del Grup Municipal Independents de Maria per fer constar que el dijous era un dia a tenir en compte, atès que les caixes d'estalvi obrien el capvespre. Així mateix, el Sr. Antoni Mulet del Grup Municipal del Partit Popular manifestà estar d'acord en obrir l'Ajuntament el capvespre, però sempre que és tengués en compte l'opinió de tots els funcionaris.

Li contestà el Regidor Delegat de Personal, Sr. Joan Carbonell indicant que, efectivament, es tendria en compte l'opinió dels funcionaris, ja que es pretenia establir l'horari d'una manera lògica.

S'aprovà, per unanimitat, l'observació indicada del Sr. Antoni Mulet de tenir en compte l'opinió dels funcionaris.

7è. SOL·LICITUD D'EXPLORACIONES AGROPECUARIAS MONTBLANCH, S.A. PER A LA CONSTRUCCIÓ EN SÒL NO URBANITZABLE DE 12 VIVENDES UNIFAMILIARS AÏLLADES A PARCEL·LA 129, POLIGON 5 I LA SEVA REMISSIÓ A LA COMISSIÓ INSULAR D'URBANISME DE MALLORCA (CIUM).

Es donà compte de les sol·licituds, de data 25 de maig de 1.995, registrades d'entrada amb els números 359 al 370, ambdós inclosos, de D.JOSE DE ESPAÑA GUASP, actuant en representació de "EX-PLORACIONES AGROPECUARIAS MONTBLANCH, S.A.", per a la construcció de 12 vivendes unifamiliars aïllades a correlatives segregacions de la parcel·la 129, polígon 5 d'aquest terme municipal, acompanyades dels respectius projectes bàsics, instant les oportunes llicències d'obres, previs el tràmits reglamentaris.

Atès, per tant, que en tractar-se de sòl no urbanitzable s'havia de seguir, prèviament a la concessió de les llicències municipals d'obres, si és el cas, el procediment- què es d'ordre públic- previst a l'art. 16.3.2. del R.D. Legislatiu 1/1992, de 26 de juny en relació a l'art. 44.2 del Reglament de Gestió Urbanística, la qual cosa exigia l'autorització prèvia i necessària per part de la Comissió Insular d'Urbanisme de Mallorca (CIUM).

Examinades les peticions, i vist que el número de vivendes que es sol·licitaven per construir en el referit sòl -dotze- eren correlatives, després d'haver-se'n efectuat les oportunes segregacions.

D'acord amb l'informe de l'Aparellador Municipal; els reunits, per majoria absoluta amb 6 vots a favor: els dels Srs. Quetglas, Sr. Carbonell, Sra. Torelló, Sra. Bergas, Sra. Castelló i Sr. Batle, Rafael Oliver i 1 vot en contra: el del Sr. Jaume Mestre argumentant que el tema que es plantejava ja estava absolutament resolt per la Revisió de les Normes Subsidiàries i que a més, ja feia molt de temps que el sol·licitant podia haver presentat les seves sol·licituds i no sortint ara fent les peticions, afegint la seva por i preocupació que la revisió de les NN.SS. de Planejament no hagués arribat tard i 2 abstencions: les dels Srs. Mulet i Torrens, ACORDAREN:

Elevar el present acord, a la Comissió Insular d'Urbanisme de Mallorca perquè, previ estudi de les sol·licituds esmentades i amb el seu superior criteri dictami sobre la possibilitat o no de formació

de nucli de població i procedesqui, en el seu cas, a l'atorgament o no de les autoritzacions prèvies a les llicències d'obres municipals.

Finalment, el Sr. Batle intervingué per fer constar a l'acta que una Revisió de NN.SS. de Planejament no era una cosa fàcil que es feia en dos dies, sinó que per fer-la bé eren necessaris molts de mesos de treball i així i tot encara no era perfecte.

El Sr. Jaume Mestre del Grup Municipal Independents de Maria replicà reafirmant-se en què ja feia molt de temps que el tema de la Revisió de les NN.SS. podia estar resolt i d'aquesta manera el sol·licitant no hagués presentat ara les sol·licituds indicades.

8è. APROVACIÓ INICIAL DE LA REVISIÓ DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES DE PLANEJAMENT I DE L'ESTUDI D'AVALUACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL.

Es donà compte de l'expedient que es tramitava per a la Revisió de les Normes Subsidiàries de Planejament d'aquest terme municipal, així com de l'Estudi d'Avaluació Simplificada de l'Impacte Ambiental (A.I.A.); i l'informe del Tècnic-Redactor, sobre els suggeriments produïts a l'exposició pública de l'avanç i de l'informe emès per l'Arquitecte Tècnic Municipal. El Sr. Batle donà les oportunitats i àmplies explicacions als assistents sobre el tema.

Així mateix, assenyalà que una vegada confirmats els criteris i solucions generals per a l'elaboració de la Revisió de les NN.SS. de Planejament Municipal i vist que s'havien seguit totes les formalitats, procedia dur a terme l'aprovació inicial i sotmetre-la a informació pública.

Els reunits, acordaren, per majoria absoluta: 6 vots a favor, els dels Sr. Quetglas, Sr. Carbonell, Sra. Torelló, Sra. Bergas, Sr. Mestre i Sr. Batle Dn. Rafel Oliver i 3 vots en contra: els dels Srs. Torrens, Sr. Mulet i Sra. Castelló, al·legant no haver pogut examinar amb deteniment la documentació de la Revisió.

1r. D'acord amb l'informe del Tècnic-Redactor, procedir a:

Acceptar/ estimar els següents suggeriments presentats a l'exposició pública de l'Avanç:

a) Suggeriments del Plenari Municipal de 27.3.1995:

-Suprimir les Actuacions Asistemàtiques A.A/1 i A.A/2, com a espais lliures públics.

-Eliminar l'Actuació A.A/6 -obertura del carrer Antoni Maura- per estar ja realitzada.

-Subsanar l'error de grafiament del carrer Lope de Vega cantonada amb l'Avinguda de Santa Margalida, ja que el traçat és recte.-

b) Suggeriments del Tècnic de Patrimoni de la Mancomunitat del Pla de Mallorca:

-Es concreta en la nova documentació la situació i entorn de protecció de cada zona arqueològica.

-S'incorpora la recent zona arqueològica de Son Matet.

-Quan al catàleg de béns immobles no és possible en aquesta fase ja que el CIM no en disposa en relació a aquest Municipi, no obstant sí que estan incorporats al catàleg els molins i les creus de terme que a Maria no n'hi ha cap.

Així mateix en els plànols corresponents s'han assenyalat aquells edificis que es consideren d'interès.

Aquest apartat es completarà i desenvoluparà en la propera fase de la revisió, igual que de les normes estètiques referides a façanes s'aportarà un estudi més concret.-

2. Rebutjar/ no considerar els següents suggeriments presentats a l'exposició pública de l'Avanç:

a) Suggeriments del Plenari Municipal de 27.3.1995:

-El traçat d'una carretera d'enllaç des del carrer Deulosal al carrer de ses Corbates, degut a la topografia del lloc, les necessitats del trànsit i la gran inversió que suposaria.

-L'ampliació del sòl urbà al final del carrer de sa Raval considerant que no hi ha criteris de consolidació ni de serveis.

-Referent a l'alineació dels solars o parcel·les del costat esquerre de sa Rota des Pinar s'hauria de desenvolupar més la proposta, ja que en aquest punt les alineacions del carrer estan previstes i les posteriors

també.

b) Suggeriment efectuat per D. Miquel Torelló Gual:

-En relació a considerar particular el carreró veïnat

al núm. 4 del carrer Comte d'Empúries, es rebutja per dos motius:

1. Està assenyalat com a tal en el Cadastre.

2. Disposa de les comeses d'aigua i clavegueram de diferents particulars ubicats en el dit carreró.

c) Suggeriment verbal sobre el carrer de Sant Rafel:

-Referent a alineacions i classificació del sòl, s'estudiarà i resoldrà en la propera fase.

2n. D'acord amb l'informe de l'Arquitecte Tècnic Municipal, procedir a:

1. Acceptar/estimar els següents suggeriments presentats a l'exposició pública de l'Avanç:

a) Eliminar l'Actuació Asistemàtica A.A-12 -obertura del carrer sense nom que travessa el carrer Escola de Nines- per estar ja realitzada.

2. Tenir en compte i estudiar els següents suggeriments:

a) Reduir l'altura mínima exigible de les vivendes a 2,60 metres (art. 71).

b) Eliminar, dins el règim del sòl urbà, la profunditat edificable al Casc Antic i a la Zona Intensiva Baixa, ja que molts dels "passos" existents impossibilitarien l'ocupació permesa (arts.135 i 136).

3r. Aprovar INICIALMENT la Revisió de les Normes Subsidiàries de Planejament d'aquest terme municipal, així com l'Estudi d'Avaluació d'Impacte Ambiental (A.I.A.), redactat pel Gabinet Tècnic "Gadeso".-

4t. Sotmetre l'aprovació Inicial de l'esmentada Revisió així com el corresponent Estudi d'Avaluació de l'Impacte Ambiental a informació pública per termini d'un mes, mitjançant anunci que s'insertarà en el BOCAIB i a un dels diaris de major circulació de la província, durant el qual qualsevol entitat o persona interessada podrà examinar l'expedient i formular les reclamacions i al·legacions que estimi pertinents.

5è. Suspènre l'atorgament de llicències de parcel·lació, edificació i demolició en tot el terme municipal, amb una durada màxima de dos anys, extingint-se la suspensió amb l'aprovació definitiva de la Revisió de les Normes Subsidiàries en qualsevol cas.

No obstant, podran concedir-se llicències basades en el règim vigent, sempre que es respectin les determinacions del nou Planejament.

6è. Així mateix, i de conformitat amb el que disposa l'art. 121 del Reglament de Planejament Urbanístic notificar el present acord als qui haguessin presentat sol·licituds de llicència amb anterioritat a la d'aquesta aprovació inicial de la Revisió de les NN.SS.-

9è. MODIFICACIÓ PARCIAL OBJECTE DEL CONTRACTE D'OBRES:

"ASFALTAT DE CAMINS MUNICIPALS- 1a. FASE".

Donat compte de l'expedient de modificació parcial de l'objecte del contracte de les obres d'"Asfaltat de Camins Municipals- 1a. Fase", dels tres camins denominats:"Establits de Deulosal","Es Rafal Nou"i "Es Raboster".

Atès l'informe del Director Tècnic de les obres, així com el seu projecte de modificacions explicant les dificultats que s'havien trobat per a l'execució de les obres del " Camí d'Establits de Deulosal" i proposant, per tant, la substitució de l'execució del referit Camí de Deulosal pel Camí des Rafal Roig-Tram I, tram que va des del Camí Vell d'Artà fins el tram del Camí des Rafal Roig, ja que el pressupost d'execució era el mateix i no representava cap modificació de la quantitat pressupostada de l'execució material.

Per tot això, d'acord amb la Proposta del Tècnic-Director de les obres, vist l'informe de Secretaria i atesa la conformitat del contractista- adjudicatari de les obres, així com considerant les raons d'interès públic de la modificació parcial de l'objecte del contracte i atès que no existeix cap modificació del preu del contracte; vists el que disposen els arts. 60.1, 102 i 146.3 de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de Contractes de les Administracions Públiques; els reunits,

per unanimitat, no obstant l'observació del Sr. Jaume Mestre indicant que s'hauria de donar prioritat a la propera fase de l'any de 1.996 a l'asfaltat i acondicionament del Camí D'Establits de Deulosal- que ara es substituïa- ja que els veïnats no tenien perquè quedar-se sense el camí asfaltat, la qual cosa fou acceptada, ACORDAREN:

1r. Aprovar la modificació parcial substituint-se la realització de l'asfaltat i acondicionament del "Camí d'Establits de Deulosal" pel "Camí des Rafal Roig-Tram I".

2n. Comunicar el present acord al Consell Insular de Mallorca.

3r. Facultar el Sr. Batle-President, perquè procedesqui a la firma de tots els documents necessaris per executar el present acord.-

10è. PRECS I PREGUNTES.

* El Sr. Antoni Mulet en representació del Grup Municipal del Partit Popular formulà, per escrit, el prec que "cada Grup Municipal pugui tenir la seva pròpia representació dins la Comissió de Govern, per tal de fer-la el més democràtica i transparent possible".

* El Sr. Batle -després de l'explicació pel Secretari de la seva composició i l'obligatorietat de l'enviament a tots els membres de la Corporació de l'acta de la Comissió dins el termini dels deu dies següents a la seva celebració- li contestà que si volien assistir a les sessions de la Comissió de Govern hi estaven convidats, que no hi havia cap tipus d'inconvenient i recordà als assistents que pensassin que degut a la composició imposada per la normativa legal al respecte, un membre del seu grup municipal ja no hi podia tenir cabuda.-

* El Sr. Antoni Mulet en representació del Grup Municipal del Partit Popular formulà, també per escrit, el Prec que se'ls facilités la informació "sobre la situació econòmica de l'Ajuntament amb data 28.5.95 * El Sr. Batle contestà que no existia cap inconvenient en facilitar-la.

PLE EXTRAORDINARI DE DIA 10 D'AGOST DE 1.995.

1r. DONACIÓ DE COMPTE DECRET DE LA BATLIA SOBRE LES DELEGACIONS QUE LA BATLIA CONFEREIX A LA COMISSIÓ DE GOVERN.

1r.- Delegar de forma expresa en la COMISSIÓ DE GOVERN atribucions en matèria d'Hisendes Locals i subvencions, sempre que existeixi crèdit suficient en el Pressupost Municipal, llevat de les que figurin en el referit Pressupost expresament a nom de persones naturals o jurídiques.

EN MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ:

a) La Contractació d'obres, serveis i subministraments sempre i quan la seva quantia no excedeixi del límit general aplicable al procediment negociat, així com tota la contractació d'obres, serveis i subministraments que excedint de l'esmentada quantitat tinguin una duració que no excedeixi d'un any o no exigeixi crèdits superiors als consignats al Pressupost anual.

b) L'aprovació dels projectes i dels plecs de condicions que han de servir de base per a la contractació a què es refereix l'apartat a.

c) La devolució de finances i la cancel·lació d'aval.

d) L'aprovació de les certificacions d'obres municipals.

e) El reconeixement d'interessos de demora.

EN MATÈRIA DE LLICÈNCIES:

L'emissió d'informes en els expedients de llicències subjectes a les prescripcions del Reglament d'Activitats Molestes, Insalubres, Nocives i Perillosos.

EN MATÈRIA D'EDUCACIÓ I CULTURA:

1r. La celebració de fires, festes, exposicions i campanyes municipals de caràcter cultural i social, sempre que existeixin els crèdits pressupostaris suficients.

2n. Les atribucions que es deleguen comprenen totes les facultats, inclús les de resoldre els recursos.

3r. La Batlia es reserva l'exercici de les atribucions delegades en

aquells casos que estimi urgents, sense necessitat de dictar acte exprés de revocació de la pertinent atribució.

4t. De la present Resolució es donarà compte al Ple a la primera sessió que es celebri i es publicarà al BOCAIB, sense perjudici de la seva efectivitat des del dia següent al de la data de la firma.

2n. PROPOSTA DE LA BATLIA DE DELEGACIONS DEL PLE A FAVOR DE LA COMISSIÓ DE GOVERN.

Amb la finalitat d'agilitzar i donar una major eficàcia i celeritat a la tramitació dels expedients administratius atribuïts a la competència del Ple, aquesta Batlia té a bé Proposar:

1r. Delegar en la COMISSIÓ DE GOVERN d'aquest Ajuntament les següents atribucions:

1. L'exercici de les accions administratives i judicials, així com la defensa i oposició als procediments que s'iniciïn contra qualsevol decisió o actuació municipals.

2. La contractació de tota classe d'obres, serveis i subministraments de duració no superior a un any i que no exigeixi crèdits superiors als consignats al pressupost municipal.

3. L'aprovació dels projectes i plecs de condicions que serveixin de base per a la contractació, de qualsevol classe que sigui, sempre que estigui delegada a la Comissió de Govern.

4. La declaració d'urgència als efectes de tramitar, els expedients de contractació d'obres, serveis i subministraments i compres.

5. Les prerrogatives d'interpretar, modificar i acordar la resolució de contractes administratius, que hagi delegada a la Comissió de Govern.

6. L'alienació dels béns patrimonials sempre que el seu valor unitari no excedeixi del deu per cent (10%) dels recursos ordinaris del pressupost municipal ni dels límits per damunt dels quals la legislació en vigor exigeixi majoria qualificada o especial.

7. L'acceptació de cessions gratuïtes i donacions.

8. Les cesions a precari de la utilització de béns municipals.

9. L'adquisició de béns immobles.

10. L'aprovació dels expedients individuals d'expropiació.

11. Les ordres de demolició per infraccions urbanístiques.

12. Les Declaracions de ruïna i Ordres d'execució de demolició i les ordres d'execució d'obres per motiu de seguretat, salubritat, higiene i ornat, i cas d'incompliment, disposar l'execució substitutòria.

13. Sol·licitar Subvencions a altres institucions i organismes.

14. Les competències en matèria d'Hisenda que anualment és deleguin pel Ple a la Comissió de Govern.

2n. Les atribucions que es deleguen comprenen totes les facultats, inclús les de resoldre recursos.

3r. El present acord surtirà efectes des del dia següent al de la seva adopció pel Ple, sense perjudici de la publicació en el BOCAIB.

I els reunits, aprovaren la Proposta de la Batlia, per majoria absoluta: 5 vots a favor: Sr. Quetglas, Sr. Carbonell, Sra. Torelló, Sr. Bergas i Sr. Batle, Dn. Rafel Oliver; 2 vots en contra: Sr. Castelló i Sr. Mulet i 2 Abstencions: Srs. Jaume Mestre i Sr. Torrens.

A continuació, va intervenir el Sr. Jaume Mestre del Grup Municipal Independents de Maria sol·licitant l'enviament de les convocatòries i dels acords adoptats a les sessions de la Comissió de Govern.

3r. EXPEDIENT DE MODIFICACIÓ DE CRÈDITS NÚM. 2/95.

Modificació de crèdits núm. 2/95 en el pressupost municipal de 1.995, per SUPLEMENT DE CRÈDIT amb càrrec als Majors Ingressos recaptats sobre els previstos en el capítol 1r. corresponents als impostos directes procedents de la liquidació dels tributs municipals del 1r. trimestre de 1.995 recaptats per la recaptació delegada de la C.A.I.B.

"PROPOSTA DE MODIFICACIÓ DE CREDIT PER SUPLEMENT DE CREDIT:

PRIMER.- Aprovar la Proposta de Modificació de crèdit núm. 2/ 95.

per import de 1.677.649, ptes. corresponents als impostos directes, quedant fixades les partides a suplementar en la quantitat de

1.525.091,-ptes. i els conceptes pressupostaris afectats:

A) PARTIDES EN AUGMENT PER SUPLEMENT DE CREDITIS:
DESPESES:

Partida	Denominació	Consig. anter.	Suplement Credit.	Consig. final	
1.22	Material, Subministr.	2.265.000	83.578	2.348.578	4.21
Rep. Mant. Conserv.		2.625.000	1.024.459	3.649.459	
4.22	Mater, Sub. i altres	7.311.000	417.054	7.728.054	
* TOTAL CREDITIS SUPLEMENTATS. 1.525.091					

B) FINANÇAMENT:

Procedència dels fons:

Els fons per finançar els crèdits suplementats procedeixen dels majors ingressos recaptats sobre els prevists procedents de la recaptació executiva del 1r. trimestre de 1.995 dels impostos directes.

SEGON. Exposar al públic l'expedient durant el termini de 15 dies hàbils a efectes de reclamacions. Si transcorregut el termini indicat no es presentàs cap reclamació s'entendrà aprovat definitivament.

Els reunits, per unanimitat, ACORDAREN la Proposta de la Batlla.

4t. INFORME / ALLEGACIONS AL PLA DIRECTOR SECTORIAL DE PEDRERES DE LES ILLES BALEARS.

Es donà compte de l'escrit remès per la Direcció General D'Ordenació del Territori i Medi Ambient comunicant l'aprovació inicial del Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears per la Comissió de Coordinació de Política Territorial com a Ajuntament afectat.

Vist l'edicta publicat al BOCAIB núm. 87 de 11.07.95 pel qual es sotmetia a informació pública per un període de dos mesos l'indicat Pla. Atès l'informe emès per l'Arquitecte Tècnic Municipal i de conformitat amb el mateix; els reunits, acordaren per majoria absoluta: 6 vots a favor dels Sr. Quetglas, Sr. Carbonell, Sra. Torelló, Sra. Bergas, Sra. Castelló i Sr. Batle i 3 abstencions: Sr. Torrens, Sr. Mulet i Sr. Mestre:

1r. Formular, dintre del període de dos mesos d'informació pública del Pla de Pedreres, les següents allegacions al Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears:

a) Incloure a l'apartat 6è. del Pla denominat "Estudi d'adequació dels sistemes viaris i portuaris" el tram de Carretera entre Ariany i Santa Margalida de la PM-334, així com el tram de la Carretera de la PMV-334-2 des de Maria de la Salut al creuer amb la PM-334, tot això degut a l'intens trànsit de productes de la cantera de "Sa Comuna".

b) Que s'expliqui convenientment per què a l'apartat 7è. del referit Pla, denominat "Estudi econòmic-financer. Pla de Restauracions" no s'inclou ni s'anomenen les tres Pedreres inactives: la 298 "Es Puig"; la 590 "Es Puig" i la 515 "Es Pujole".

c) Saber i conèixer l'emplaçament exacte de les Pedreres d'aquest terme municipal- significant que cap d'elles mai ha tingut llicència municipal d'activitat- i que figuren en el Pla de la següent manera:

- La Pedrera 269 "Sa Comuna", qualificada com a "cantera activa fora d'A.N.E.I.", amb alta 1-12-1975 i nivell legal "1".

- Les Pedreres 298 "Es Puig", 590 "Es Puig" i 515 "Es Pujole", qualificades com a "Pedreres inactives".

2n. Comunicar el present acord d'allegacions a la Direcció General d'Ordenació del Territori i Medi Ambient del Govern Balear.

3r. Facultar al Sr. Batle-President, perquè procedesqui a realitzar totes les actuacions necessàries per executar el present acord.

5è. PRECS I PREGUNTES.

1. El Sr. Antoni Mulet en representació del Partit Popular formulà, per escrit, el Prec pel qual es sol·licitava diversa informació:

"El Grup Municipal del Partit Popular, amb motiu d'una circular emesa per les eleccions locals, divulgada d'acord amb tots els requisits legals, criticada públicament pel Batle Sr. Oliver i esperant contesta després d'haver passat un temps prudencial per salvar la nostra honorabilitat com a grup polític, sol·licitam la següent informació:

- Fotocòpia de les pòlisses de préstecs, crèdits, etc que mantenen amb entitats financeres.
- Fotocòpia d'avalis que se tenen formalitzats respecte de l'IVA.
- Relació de deutes a proveïdors variis.
- D'altres pagaments pendents (Contencions amb el secretari, contenciosos amb el tema de rehabilitació de façanes, etc).
- Tota la informació hauria de ser amb data 28.05.95.
- Fotocòpia de tots els apunts del diari dels anys 93 i 94 i fotocòpies dels exercicis tancats.
- Fotocòpia de tots els apunts del diari de l'any 95 fins 28.05.95.
- Fotocòpia sentència del contenciós amb el secretari.
- Detall de les inversions efectuades amb els 22.000.000 de l'I.V.A.
- Fotocòpia del la valoració efectuada pel tècnic amb motiu de la compra dels solars per l'obertura del nou carrer entre Carrer Villalonga i Carrer de l'Escola dels nins.
- Acord del ple on s'autoritza el punt anterior.
- Fotocòpia dels rebuts pagats als diferents propietaris amb motiu de la compra dels solars.
- Fotocòpia de tots els apunts comptables de la despesa.
- Fotocòpia de les factures, tal com s'afirmava en un bolletí informatiu, de la construcció del bar al Poliesportiu Municipal i el contracte referent a la concessió de l'explotació i fotocòpia de la llicència d'obertura.
- Fotocòpia de les despeses ocasionades per la rectificació de la vivenda del carrer Major núm. 35 amb motiu de l'obertura del carrer continuació de son Puig entre carrer Constitució i carrer Major.

El Sr. Antoni Mulet indicà que el que pretenia el seu Grup amb la sol·licitud d'informació era aclarir els temes.

* El Sr. Batle li manifestà que es comprometia a contestar el sol·licitat, no obstant explicà que la referència que es feia a "tots els requisits legals" de l'escrit presentat no era així, ja que es repartí la circular a partir de les 24 hores, per tant una vegada acabada la campanya electoral de les eleccions locals. Afegint que, per reafirmar-se amb l'anterior, es comprometia a aportar dos testimonis indicant l'hora en què es repartí l'escrit.

* El Sr. Antoni Mulet li replicà manifestant que quan es va acabar de repartir encara no eren les 24 hores i pel que feia referència als testimonis, assenyalà que sempre es trobaria algú que podia dir-ho.

* A continuació intervingué la Sra. Antònia Torelló del Grup Municipal Socialista retraient als membres del Partit Popular que si tenien dubtes per aclarir sobre diversos temes municipals no ho havien demanat abans de les eleccions locals i afirmà que, no obstant poder esser legal repartir la circular, no era ètic el que feren i finalment acabà dient que les coses s'havien de dir a la cara i amb certesa.

* Acte seguit, el Sr. Batle preguntà als Regidors del Partit Popular si era ètic cinc minuts abans de les 24 hores -hora de finalització de la campanya electoral- començar a repartir la carta.

* El Sr. Antoni Mulet és reafirmà amb el manifestat i que tenien una sèrie de dubtes i ara les volien aclarir.

* Finalment, el Sr. Batle indicà que contestaria a l'escrit presentat ja que es va comprometre públicament que així ho faria.

2. La Sra. Catalina Castelló del Grup Municipal del Partit Popular formulà el Prec que es procedís a adecentar al Poliesportiu Municipal el passadís que va cap a la piscina.

* DILIGENCIA.- Per fer constar que, finalment, el Sr. Batle va voler, com a informació als assistents, comunicar el següent.

a) Que la Brigada d'Obres de la Mancomunitat del Pla procediria a enrajolar la Plaça d'es Pou, en lloc de la Plaça de Dalt com estava previst en un principi. L'Ajuntament únicament aportaria el material.

b) Que el proper Ple Ordinari a celebrar-se el dia 2 de setembre de 1.995 degut a les Festes Patronals de la Mare de Déu i a les vacances del Secretari de la Corporació, no es celebraria.

c) Que es faria un Ban per conèixer la possible gent que està interessada en la concessió del Bar del Poliesportiu Municipal.

IMPRESSIONS ENTORN A L'EXPOSICIÓ RETROSPECTIVA: "25 ANYS DE FUTBOL: F.C. MARIENSE"

Aquestes festes, segurament marcaran una fita difícil d'oblidar pels actes que recordaven els 25 anys de Futbol a través del F.C. Mariense.

Aquest esdeveniment va reunir un grapat d'actes, des d'un partit de futbol amb l'equip més representatiu de la Part Forana, el Club Esportiu Constància, fins el lliurament de plaques de reconeixement als 12 presidents que ha tingut el Club, passant per la presentació dels 3 equips que participaran a les distintes competicions, però possiblement l'acte estrella va ésser L'Exposició Retrospectiva de Futbol, des dels seus inicis fins a l'actualitat.

Una Exposició que va ésser possible gràcies al patrocini de l'Ajuntament de Maria i del propi Club; sense oblidar la col·laboració de més de 40 persones que amb els seus retalls de premsa, fotos, camisetes... decoraren una petita part de la història del nostre poble i especialment del futbol. El treball desenvolupat pel grup coordinador: Esteve Ferriol, Pep Ferriol, Jeroni Bergas, Nadal Ferriol, Biel Bergas i el que subscriu va ésser intens però molt gratificant, ja que vàrem poder contemplar "in situ" la importància del futbol al nostre poble.

La idea fonamental era fer un resum de tot allò relacionat amb el Mariense, però la gran quantitat de col·laboracions va implicar la necessitat d'obrir un espai als inicis del futbol a Maria; així trobarem una foto de l'any 20 on descobrirem, a través de l'amo en Bernat Quetglas, un dels que surten a la foto, els primers jugadors que hi va haver a Maria: el

porter de l'equip era en Pep Miquel "Saig", Toni Mas Ximenis, Pedro Vanrell, Bernat Torelló. També ens digué que el primer nom de l'equip va ésser Mariense. Dins aquest equip destacava la corpulència d'en Rafel "Coc" i la tècnica d'en Bernat Molinas.

Continuant un poquet la història del futbol a Maria, ens sorgí una foto realment preciosa de l'any 1945, realitzada per l'amo en Pere des Retrats, on hi havia un equip que es va anomenar Numància, i segons una de les investigacions realitzades pareix que aquest nom sorgeix a partir de D. Joan Mesquida que no volia que confonguessin Mariense amb Marietes i així es decidí canviar el nom.

Així ens vàrem acostar al final de la dècada dels setanta

on el poble de Maria demana amb insistència un camp de futbol; estaven ja cansats de jugar a camps llaurats i esterrossats i era necessari tenir un camp amb condicions per poder practicar tot l'any; així amb l'esforç econòmic de tot el poble, a l'any 69 ja era una realitat i al 70 la junta presidida per Jordi Pastor i amb en Miquel Oliver al davant, legalitzaren el Club i participaren al Torneig de Primavera. Era l'1 de març de 1970, quan el Pollença derrotà per 1 a 3 el nostre equip en el seu primer partit oficial, essent la setmana següent quan aconseguia la primera victòria a Santa Margalida per 2 a 3.

Els esdeveniments es succeïen contínuament, així el 1971 aconseguíem com a grans campions el Torneig de Primavera; durant aquests anys sorgí un equip d'infants "els Tigres de sa Font" que sembraren Càtedra. Campions de la seva Categoria i semifinalistes del campionat de Mallorca; el 77 Campions de 3º Regional; jugadors que han triomfat fora de Maria: Miquel Pastor, Damià Bergas, Macià Ramis, Esteve Mas. Foranis que vingueren a Maria: Parera, Esteban, Moyano, Chango. Moments angoixosos, tardes meravelloses, fan una història apassionant i digna de tenir-la filmada.

Tots els retalls i les fotos es reunien damunt la taula de Plens de l'Ajuntament i amb il·lusió i treball confeccionàrem

un any darrere l'altre fins arribar a l'actual, que vàrem concloure amb l'objectiu que l'exposició arribàs al cor de tots els "mariandos".

La nostra sorpresa va ésser la gran acceptació que va tenir i veure com pares, fills i nèts veïen els canvis que la vida els depara i rient, passaven una estona amb els records i amb la història viscuda.

Ara el nostre gran objectiu és reflectir aquesta exposició amb una publicació que voldria que arribàs a tots els nostres veïns i en la qual ja estam engrescats, i com sempre obrim les portes a qualsevol col·laboració o suggerència perquè no manqui cap fet digne de recordar.

Enric Pozo Mas

XV TORNEIG OBERT D'ESCACS-MARE DE DÉU 1995

ANDRÉS SCHENK RENOVA EL TÍ TOL

Durant el mes de setembre s'ha celebrat el ja tradicional Torneig Obert d'Escacs. L'andritxol Andrés Schenk, malgrat la relliscada de la 3a ronda, guanyà la resta de partides i es proclamà brillant campió per segon any consecutiu. A les partides decisives l'acompanyà la sort dels campions. Ja ho deia Tartakower "Qui juga millor en un torneig, com a molt, es classifica segon; el guanyador és qui juga bé i a més la sort no l'abandona".

El local Jeroni Bergas, per no perdre el costum dels darrers troneigs, liderà el torneig fins a la cinquena ronda, però dues derrotes consecutives, per seguir el costum, l'allunyaren de la lluita pels primers llocs. Assolí finalment la sisena plaça i de primer classificat local. Com a primera fèmina es classificà la ciutadana Elena Vich. L'any 94 fou l'andritxola Sílvia León i el 93 la nostra Catalina Buñola. La participació fou selecta, però reduïda. Això motivat per la incompetència de la Federació Balear d'Escacs amb una despreocupació total i l'incompliment de les normatives vigents (no es permet la coincidència de diversos torneigs valedors per a l'ELO). I Binissalem, per segon any, ens trepitjà les dates. Podem competir per una millor organització, torneig, fins i tot premis, però no amb la comoditat atàvica de l'ésser humà. Hem de reconèixer que, ara per ara, Binissalem és a tir de fona de quasi tota Mallorca.

ECOS DEL CLUB D'ESCACS A PREFERENT

La promesa, anhelada per alguns, segona part de l'article publicat el passat mes de juny fou escrita i acabada amb el títol de "Crònica d'un descens anunciat", però mai arribà a màquines per imprimir-se. És responsabilitat única de l'autor, que es deixà burlar per la indiferència de l'atzar, pels follets buròcrates de la consciència, pels gnoms inquisitorials de la timidesa i per les nimfes quimèriques dels adéus que empraren el suport de l'article com a combustible estella per encendre la pira de la infelicitat en ple

estiu. No hi hagué un Max amic que el rescatàs del suïcidi literari. Ni va tenir la sort de Tirant lo Blanc salvant-se de la foguera de Sansó Carrasco. El seu destí era clar, ja el va predir Ray Bradbury al seu Farenheit 451. El seu contingut s'embassà en el mar de la incertesa del subconscient i ara només perviu en el fons de la memòria de l'oblit.

XXVIII TORNEIG OBERT D'ESCACS SANT JAUME

El degà dels torneigs d'estiu es disputà, com ja és tradicional, durant el mes de juliol a Alcúdia pel sistema suís a vuit rondes.

Classificació final:

1. Javier Cisneros (Alcúdia)	7,5 punts
2. Pere Mascaró (Sta. Margalida)	6,5 "
3. Pedro Aranovich (son Oliva)	6 "
4. Jeroni Bergas (C.E. Maria)	5,5 "
5. Fèlix Borrego (Marratxí)	5,5 "

Cal destacar la bona actuació de Monserrate Munar que guanyà uns 13 punts d'ELO pels 4,5 punts obtinguts.

ESCACS INFANTIL

Dissabte dia 9 de setembre estava previst celebrar-se el VI Torneig Infantil d'Escacs que es va haver de suspendre per manca de participació selecta i es va haver d'improvisar un torneig d'iniciació per als sis escaquistes primerencs de menys de 10 anys, perquè la seva il·lusió bé valia un torneig.

XV TORNEIG OBERT D'ESCACS-MARE DE DÉU 1995. CLASSIFICACIÓ FINAL

1. SHENK, Andrés	GEDA	7,0 punts
2. ONETO, José	Alcúdia	6,0 "
3. VICH, Carles	Son Espanyolet	5,5 "
4. VALLESPÍR, G.	Alcúdia	5,5 "
5. CISNEROS, J.	Alcúdia	5,5 "
6. BERGAS, J.	C.E. Maria	5,0 "
7. MIRÁ, David	Son Espanyolet	5,0 "
8. ABADIA, Luís	ANEM	5,0 "
9. ASTORGA, F.	GEDA	4,5 "
10. BORREGO, F.	Marratxí	4,5

Jeroni Bergas

CARRERANY ESPORTIU

MEMORIAL TOMEU BERGAS GRAN ACTUACIÓ I CLOENDA

El passat diumenge dia tres de setembre, els carrers de la nostra localitat foren l'escenari d'una nova edició del memorial Tomeu Bergas. Hi participaren ciclistes socials, juvenils i aficionats. Aquesta era la darrera actuació dels equips de competició del Club Ciclista Maria de la Salut que va tancar una important pàgina de la seva història. Es tancaren cinc anys de gran protagonisme dins el ciclisme de les Balears. Els representants del nostre Club ens oferiren una gran actuació i ocuparen totes les primeres posicions.

El circuit

Inicialment havíem previst un circuit molt semblant al tradicional dels anys anterior, tan sols canviant el carrer Antoni Monjo pels de Lope de Vega i Morell. Però l'asfalt defectuós del carrer Morell ens va obligar a modificar parcialment el recorregut. Així, la meta va estar, com de costum, a la Plaça des Pou, per continuar cap als carrers Ramon Llull, Deulosal, Escola Nines, Antoni Monjo i sa Quintana, amb un total d'un quilòmetre a cada volta. Essent una distància inferior als 1.200 metres, seguint la normativa vigent, les curses es desenvoluparen en la modalitat de puntuació.

Fernández i Quetglas, els millors socials

La celebració, l'horabaixa anterior del campionat de les Balears de muntanya per a socials sobre un itinerari excessivament llarg, va motivar una escassa participació a la nostra cursa. En conseqüència, en lloc de competir per separat els veterans i juvenils dels aficionats i especials, corregueren de forma conjunta a la mateixa prova. Tan sols es varen inscriure 29 participants, set dels quals abandonaren abans de la finalització.

Des de l'inici els nostres representants foren els protagonistes. No hi hagué descans. Sempre hi hagué algun ciclista del CC. Maria de la Salut escapat. Ho intentaren Bernat Vicente, Biel Miralles, Pep Toni Genovard,... fins que Manuel Fernández va aconseguir escapar-se en solitari. Poc després Guillem Quetglas també va aconseguir distanciar-se del pilot. Passades algunes voltes ambdós ciclistes, s'ajuntaren al capdavant de la cursa i no tingueren cap dificultat per aconseguir les dues primeres posicions de la classificació general.

Però no va acabar aquí la història. Al grup de perseguïdors, Gabriel Miralles i Bernat Vicente, a més de desbaratar tots els intents d'escapada, acumularen les millors puntuacions que els situaren a les posicions tercera i quarta mentre un altre dels nostres, Oscar Fernández fou el guanyador dels juvenils.

Els primers llocs de la classificació final quedaren configurats de la següent manera:

1. G. Quetglas	Fonthisa	24 p.
2. M. Fernández	Fonthisa	19 p.
3. G. Miralles	Fonthisa	8 p.
4. B. Vicente	Fonthisa	7 p.
5. P. Mulet	P. Gomer	3 p.
6. F. Andrés	P. Gomer	1 p.
7. X. Llompart	AC Sineu	1 p.
8. A. Pizà	Felanitx	1 p.
9. L. Aceituno	Felanitx	1 p.
10. O. Fernández	Fonthisa	1 p.

Antoni Pujol, magnífic

Després de guardar el minut de silenci en record de Tomeu Bergas, els 49 participants a la cursa per a juvenils i aficionats, iniciaren la seva competició a la distància de seixanta voltes. Abans d'acomplir-se la primera passada per la línia de meta, Antoni Pujol (Maria-Es Cruce) i ngel Gomila (Cicles Gomila) ja havien obtingut una petita diferència al seu favor. Semblava una aventura impossible malgrat que el seu avantatge s'incrementàs progressivament.

Abans d'acomplir-se el primer terç de la cursa, Gomila no va poder seguir el ritme de Pujol i va perdre contacte amb

Toni Pujol i Francesc Mulet, 1r i 2n classificats

el seu company d'aventura. Mancaven quaranta quilòmetres i Antoni Pujol va tenir el coratge de seguir tot sol i arrodonir un triomf que únicament poden aconseguir els ciclistes de gran força física i moral.

Pel darrere, al primer grup perseguidor, la resta dels nostres representants no permeteren cap dels intents d'escapada. Va destacar el treball de Joan Horrach que, a més d'aconseguir la tercera posició a la classificació final, va demostrar el seu gran nivell esportiu. Poc abans del final, el juvenil Francesc Mulet (Maria-Es Cruce) també es va escapar del pilot i va contactar amb Pujol per entrar a meta arrodonint una memorable actuació del nostres ciclistes. Era la primera i darrera vegada a la present temporada que un sol equip aconseguia les tres primeres

posicions de la classificació general i el primer lloc de categoria juvenil. Una gran actuació, una gran despedida. Les primeres posicions de la classificació romangueren així:

1. A. Pujol	Es Cruce	46 p.
2. F. Mulet	Es Cruce	16 p.
3. J. Horrach	Es Cruce	24 - 1 vta
4. T. Amengual	Gomila	9 - 1 vta
5. J. García	Gomila	7 - 1 vta
6. A. Abraham	Derbi	6 - 1 vta
7. Antoni Bon	Gomila	5 - 1 vta
8. Sasson Fil	Suècia	4 - 1 vta
9. Ant. Bonet	Alca	1 - 1 vta
10. M. Gayà	Caldentey	1 - 1 vta

ACTUALITAT DEL F.C. MARIENSE.

Aquest mes que ara hem acabat ha estat molt important pel nostre Club de Futbol. Els lectors de la Revista sabran que hem celebrat els 25 anys del F.C. Mariense, una celebració que molta gent ha viscut de molt aprop.

El dia 7 de setembre a les 20 hs. es presentà en el Poliesportiu el MARIENSE de 2a Regional en front d'un equip de categoria nacional, el Constància d'Inca, equip

pujaren els ALEVINS, que ja la temporada passada jugaren a la categoria de BENJAMINS. En tercer lloc va pujar la plantilla de SEGONA REGIONAL, formada per: Xisco CASTELLÓ, Pere JORDÀ, Toni FONT, Bernat VALLORI, Miquel QUETGLAS, Bernat QUETGLAS, Biel BERGAS, Guillem CASTELLÓ, Esteve BERGAS, Joan CLADERA, Pep BERGAS, Sion RAMIS, Rafel

MAS, Xisco FLORIT, Rafel MULET, Biel TORRES, Lluç FERRIOL, Jaume MORRO, Joan SEGU, Joan Miquel BERGAS i Toni FERRIOL.

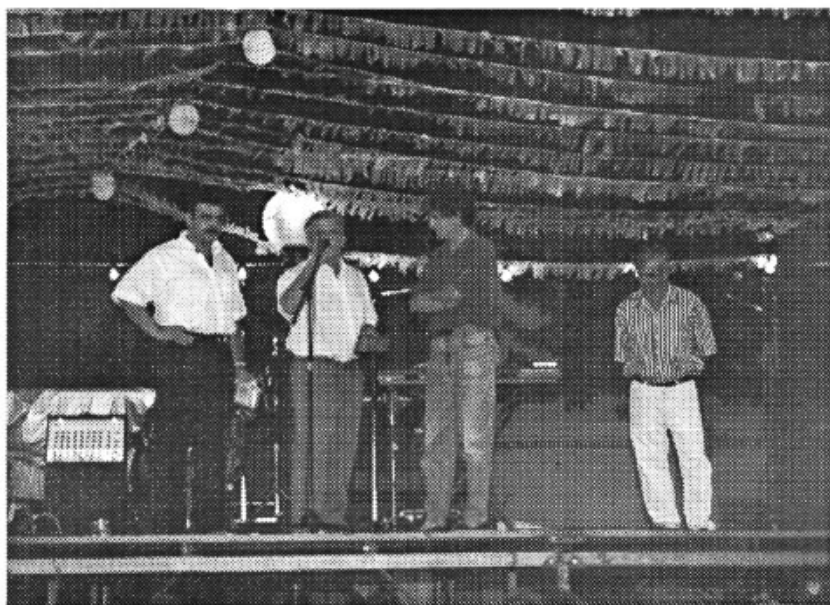
A continuació es va retre un homenatge als presidents que durant aquests 25 anys ha tengut el MARIENSE, i els van lliurar una placa commemorativa.

Per acabar es va inaugurar l'exposició "25 anys del MARIENSE".

Començada ja la lliga de SEGONA REGIONAL, els resultats que s'han donat han estat els següents:

MARIENSE 2 - LLUCMAJOR 1
SANTA MARIA 3 - MARIENSE 1
MARIENSE 1 - PORRERES 3

Començament no molt bo, però esperam que les coses millorin una vegada que tots els efectius estiguin en condicions òptimes.

Homenatge als presidents del F.C. Mariense: Jordi Pastor, el primer

de tercera divisió, i es va inaugurar la llum artificial del Camp de futbol. L'equip d'Inca va ser molt superior, el resultat fou 1 - 6. El gol dels locals va ser marcat per Pere Jordà. A les 22,30 ja a sa Plaça des Pou van tenir lloc dos fets molt interessants: Presentació dels equips i homenatge als que foren presidents del Club.

Varen pujar en primer lloc l'equip de BENJAMINS DE FUTBOL 7, que jugaran per primera vegada una competició oficial de la Federació de futbol (en la propera revista donarem la llista de tots els fitxats). En segon lloc

PROPERES PARTITS:

8 OCTUBRE: MARIENSE - BETA a les 16,00 hs

22 OCTUBRE: MARIENSE - SANT JOAN a les 16 hs

Aquest mes d'octubre ja comencen els altres equips, és a dir, FUTBOL 7 BENJAMINS i els ALEVINS que jugaran tots els dissabtes al POLIESPORTIU, els matins.

Pep Ferriol

DOMUND-95: NO BASTA L'ADMIRACIÓ

Els darrers anys ens ha tocat viure temps d'admiració cap als missioners i missioneres. Després de Perú, amb "Sendero Luminoso" fou Burundi i tot seguit Ruanda. Amb l'assassinat de dues religioses espanyoles a Algèria arribà l'admiració al capcurucull.

Ara bé, per què els admirem? Són a primera línia del camp missional sense que cap tipus d'autoritat els hagi obligat o compromès. Tots hi són voluntàriament. Empesos, això sí, per l'amor de Déu inseparable de l'amor als germans. Són allà, per ajudar a assaciar la fam de pa, la fam de cultura i la fam de Déu a milers i milers d'homes i dones, vells, joves i nins, de races, llengües, costums diferents, però tots germans, creats a imatge i semblança de Déu, estimats i salvats per Jesucrist.

Pentura moltes vegades l'admiració no arriba a les profunditats de les motivacions missioneres, tal volta es queda en la superficialitat d'admirar la valentia, l'audàcia, l'arriscament. No ens quedem amb superficialitats buides. Perquè un missioner, seglar, religiós o prevere, no és ni més, ni manco, que un cristià coherent amb la seva fe. Un home o una dona que estima.

Així de bo de dir: ESTIMA. L'experiència de cada dia ens mostra que estimar (bessó de tota vida cristiana) és cercar el bé de l'altre, fer feliç l'altre; no és tan bo de fer com de dir. Cercar el bé, esforçar-se perquè estiguin bé els parents o els amics, sovint suposa trepitjar interessos propis, cedir en drets, fet que sols el bé de l'altre justifica.

Estimar, fins a tal punt que si per estimar aquelles persones, hutus, tutsis, algerins, contraris a "Sendero luminoso", ertc. etc. s'exposa la vida, idò s'exposa. Ningú s'exposa perquè sí. Mai per arrogància ni per valentia mal entesa. Sí, per estimació als germans. Pel bé dels germans. Si així arriba un martiri, mai cercat, s'accepta. Que Jesús va davant i Ell l'acceptà primer.

Crec que dels missioners hem d'admirar com estimen. Admirar i copiar. Cadascú al seu redol. El mal del nostre món és l'egoisme, l'altra cara de l'amor. No basta admirar els missioners, també copiar-los, dins la vida familiar, d'amistat, dins tots els camps. ¿Què passaria si dins el camp de la política, de l'economia, de l'ensenyament, endemés d'admirar, intentàssim copiar com estimen els missioners?

Sí, celebrar el DOMUND, diumenge mundial de la propagació de la fe (dia 22 d'octubre) ens ha de dur a estimar aquí amb més intensitat, fins a les darreres

**N'HI HA PROU AMB
ADMIRAR -LOS?**

conseqüències i ajudar els missioners a estimar allà, al seu camp.

És cert que per això necessitam ajuda econòmica. Aportacions econòmiques que són magres a la nostra Mallorca, 49 pesetes quan la mitjana de l'Estat espanyol és de 80 pessetes.

Però encara que és necessari quasi doblar l'aportació amb doblers, dos aspectes d'aquesta ajuda són, de molt, més importants.

La pregària. Pregària que uneix, que agermana. Pregària que augmenta el nostre fiar-nos de Déu, que enforteix i anima.

Pregària i persones. Persones des del seu estat de seglars, <casats o fadrins>, religiosos, preveres. Per a uns anys, com serà quasi sempre per als seglars i preveres, o per a tota la vida dins una congregació específicament missionera.

Aquest DOMUND 95 voldria ser una cridada forta al jovent. Aquests darrers temps hem ultrapassat la mitjana de dos missioners assassinats per mes. Són uns llocs buits, que no podem deixar de cobrir. Segur que hi ha joves que encara no es conformen lluitant pel 0,7, recol·lectant ajudes per al Tercer Món, acudint generosament a uns mesos de voluntariat. Volen més i a més profunditat. Aquí hi ha les missions. Uns anys, o tota la vida, ajudant a fer feliços els més desgraciats de la terra.

Miquel Mulet Coll.